

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 26 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
4-hasabos petit sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Nyitási díj 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 307.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut. 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 131.

Arad, 1906.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JOSEF.

Kedd, április 24.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vesérelők: A miniszteri előszobák.**
- Az Aradi Kereskedők Köre közgyűlése.**
- Az aradi román zsinat.**
- Az Acsev. ügyel.**
- Aradi nők a magyar ipar szolgálatában.**
- Tűvész Gájbán.**
- A felbontott levél.**
- Egy jegyző tragédiája.**
- Választási mozgalmak.**
- A vármegye díszkertje.**
- Aktuális emberek.**
- Barabás programbeszéd.**
- Gabányi életveszélyben.**
- Kortésvilág.**
- Tárcs: Csak félig mese. Irta: Gárdos Mariska.**
- Csarnok: Szerelmi tanulmányok.**
- Irta: Vértessy Hyula.

A miniszteri előszobák.

Arad, április 23

A méla politikai elmúlásoknak újabb esetét fogja följegyezni a történelem. A „nagy minisztérium“ tagjait egyenkint és összesen az üdvözlések akkora rengetegét halmozzák el minden oldalról, hogy ezt a nagy fizikai súlyt (egyébről nem is beszéltek) halandó ember alig viselheti el. A politikai halott-minősítvények fekete rovataiban maholnap szopora lesz egy különös, de elmaradhatatlan bejegyzés: „A haláleset oka: udvarias agyonüdvözlés.“ Eddig csak küzdelmekben kapott sebek, elvöládásnak nyomasztó erkölcsi súlya és egyéb morális balesetek voltak a politikai téren halálhozók, most azonban egyszerűen megsemmisítést jelent az, ami egyébként — apró adagokban jelentkezvén — leginkább féltett gyönyörűsége volt

a lelkeknek. Mert most az adagok nagyok és betegesen szoporák. A politikai özönviz csapásait zudítják. Követelők és föl tartóztatlanok, éppen legkényesebbek alkatelemük: az öröm és ujjongás az, amelyet képtelenség elviselni. Annyi idegzet nincs a világon, amennyit a lelkesedés miazmáinak ezek a kimondhatatlan milliárdjai megkivánnak.

Mert aki nem járt mostanában a kereskedelmügyi minisztériumban és a miniszterelnökség palotájában s nem látta nekifeszített akarattal tolongani az üdvözlésre hajlandókat, az egy jellemző korszaknak — ha tetszik: torzképnek — pokoli élvezetével szegényebb. Reggel megjelenik a hivatalában Kossuth Ferenc és alig tette be a lábát, már küldöttség kívánczik eléje. Fogadja őket, meghallgatja a mézbe mártott üdvözlő dikciót, melegen válaszol reá és elbocsájtja a hódoló-sereget. Alig hogy véget ér az aktus, jön a másik csapat. Az ajtóban találkoznak és komoly forgalmi zavarok keletkeznek, mert az egyik tábor még föl sem szedte a sátorfáját, mikor a másik mohó vágygyal sátrat ütni igyekezik. Az ajtó-kilincsek is égnek a csodás hevülettől. Az arcokon pedig a legnemesebb rózsapír lángol, mely újra, meg újra föllobban, valahányszor közvetlenül lehet érezni a miniszteri gráciának meleg hullámain. Mert Kossuth Ferenc nagyon szives mindenkihez. És ami a fő: őszintébb az üdvözlők tolongó seregeinél. Az üdvözlők lelkük hevületén és szívük lelkesedésén kívül ígérnek mindent, ami csak a szájukon kifér és cserébe va-

lósággal pihegve vágnak a miniszteri ígéretre, Kossuth Ferenc azonban következetesen hangsúlyozza, hogy a kormányának átmeneti, kötött programja van, ezen túl terjedő ügyeket csak kezdeményezhet és előkészíthet, de az üdvözlők reményében élő korszakos műveket bizony nem alkothat. A kamaráknak és a vaskereskedőknek, a fűszereknak és a szatócsoznak, az összes látható és láthatatlan szakmáknak ezt mondja Kossuth. És ők éljeneznek, tapsolnak és lelkesednek, mert ők akkor is hasonlólag fölnyitották volna lelküknek érzelmeiket viharzó Aeolus-tarisznyáit, ha Kossuth Ferenc bármit mond. Ők azért jöttek, hogy üdvözljenek és aztán idvezüljenek, ha lehetséges. Szegény Kossuth Ferencet pedig agyonbeszélik. Néha egy óra hosszat kénytelen udvariasan álldogálni előttük. Hál istennek, hogy a házi orvosa nem tanuja az üdvözléseknek . . .

A miniszterelnökségnél pedig? Jobb erről nem is beszélni. Ha nyolcvan gummirádlér nem vesztegel a palota főbejárata előtt, akkor egy se. Mind nagyurat hoz. Üdvözlőt, lelkesedőt, szerencsekivánót. Wekerle estig ott tanyáz a hivatalában. És azt hiszed tán, te jámbor atyámfia, elfogynak a hódolók? Dehogy. Tán éjszaka is felzörgetik. Mert hogy az éjjeli álmát megrontják, az bizonyos. Az ember fülzugást kaphat annyi lelkes éljéntől, amennyit most a miniszterelnöki szoba falai visszhangoznak. És kaphat egyebet is. De ez aztán megint a házi orvosra tartozik . . .

Csak félig mese.

Irta: Gárdos Mariska.

Asszonyoknak hitte mindenki. Testben is. Mert hogyha szó esett róla, nyíltan és őszintén beszélt az élet azon oldalairól is, amelyekről mások csak titokban szoktak sugdosni. Orozva. Fölfogásában is különbözött mászó társaitól. Másképpen nézte az életet, szerelmet, erkölcsöt, mindent. Újajta, idegen szemmel. Ezért aztán loholtak utána a férfiak. Mind: a ruganyosak és a vénhedtek, az értékesek és a semmiháziak, becsületesek és a gazemberek. S hogy jóságos és szives volt, mindegyik szentül hitte, hogy — megkaphatja. Akadtak talán olyanok is, akik eleve eldicsekedtek a — képzelt eredménynyel.

A leány, mert az volt még mindenképpen, jó sokáig észre sem vette a férfiakat. Komoly volt. A lelke olyan, mintha Ormuzd és Ahri-man durva kezéből röpönt volna ki. Megtépett. Hívó és tagadó. Az életet komolyan vette. Tul-ságosan úgy, hogy nem maradt ideje magára. Egyszer azonban — véletlenül vagy egyéb okozta — körültekintett. Nem messzire, mint rendszeren, csak maga körül. És meglátta a férfiakat. A recésen kivörösödött szemhéjuk iszonyattal remegtette meg, az arcába vá-gódó párás, sístergő leheletük utálattal szorongatta. Hogy közéjük csapjon és elkergesse

őket, ahhoz nem volt durvasága, hát maga menekült.

Gyorsan. Lihegve. Bucsutlanul hagyott el mindenkit, csupán a szülőit ölelte meg könnyezve, — akinek ő nagyon kedves volt — testvérével kezét szorított; néhány ruhadarabot futtában beledobált egy kékításkába, sok-sok könyvet összecsomagolt és elment. Jóformán alig gondolta meg: hova? Találomra jegyet váltott egy távolabbi városba, ahol tudta: nem akad ismerőse. Egyelőre nem volt egyéb terve, mint elvonultan, csendben dolgozni. Hogy a férfiak ne környékezhessék meg, a tőlük való borzongás ne háborgassa munkájában.

Hogy miképpen fog megélni a messze idegen helyen, — mert bizony pénztelen volt — azon nem igen törte a fejét. Dolgozni szeretett és tudott is.

Ahogy megérkezett, nagy szorongás űlte meg. A szülői után, akik szerették, a testvére után, aki megértette. Az otthon után, a puha, jó, simogató otthon után? De meg-reszkettette az öröm is. Végre háborítatlanul hozzáláthat a nagy feladat építgetéséhez, amely — érezte — egyedüli jelentékeny hivatása.

Az utcán sokan megnézték. A ruhája különös szabásáért. Egyszer mintha a nevét is hallotta volna kiáltani. Es sietett elrejtőzködni, hogy senki reá ne találjon.

. . . Az első idegen, akivel összeakadt:

férfi volt. Fiatalos arcú, öregedő férfiú. Bár biztosan tudta, hogy először látja, hihetetlenül ismerősnek tetszett előtte. Ez a furcsa érzés annyira megbolygatta, hogy zavart lett, akadozó. Minduntalan megbicsaklott. Ez azután annyira kihozta a sodrából, hogy gyűlölettel kezdte vizsgáltatni. A férfit, aki ily szokatlan benyomást képes gyakorolni az ő mindig biztos, sima hangjára.

Es csodálkozva bámulta a fiatalos arcú, öregedő férfiú különös alakú, fekete fejét. Szép nem volt, de tulságosan, erősen érdekes. A szeme: okos, simogató, mély, befelé néző. A hangja: csendes, meleg, néha monoton; jóság-ra és hajszálfinom érzésekre valló. Olykor végigsimított a puha, sima haján. A keze kissé széles, nem eléggé szikár.

Fáradt és nagy bánatokat rejtgető volt a fiatalos arcú, öregedő férfiú. Ő is vizsgálta a leányt. Kíváncsian, érdeklődéssel. Mintha egy szemernyit elkedvetlenedett volna. Nyilván másnak képzelte a leányt, akiről már hallott. Szépnek. Erősnek. Nem pedig csunyanak, törékenyek, amilyen volt. Néhanyszor találkoztak és elbeszélgettek. Apró, közömbös eseményekről. Majd hónapok peregték el, anélkül, hogy látták volna egymást, míg egyszer újból összeakadtak.

A leány nagyon egyedül volt. Már kezdte kísérgetni az elhagyatottság szomorúsága, a

Ilyen világ van most Pesten, a „nagy miniszterium” köreiben. A népszerűség átka nehezedik a vezérekre, akik igazán jobb sorsot érdemeltek, ők, akik az országot kivezették a súlyos válságból és hatalmas kvalitásaiknál fogva a legjogosultabb reményeket érlelhetik, nem érdemelték, hogy az ő tisztelt személyükre zudítsanak valósággal fizikai válságot. Ha ezt nevezik rendszerváltozásnak, ha ilyen fülkétitően csicseregnek az új éra első feckéi, akkor — azt hiszem — Wekerléék lesznek elsősorban azok, akik megköszönik ezt a rendszerváltozást. Mert ágyban, párnák között elmúlni, ez — halál; — fának lenni, melyen villám fut keresztül és melyet szélvész csavar ki tövestül, ez: dicső halál; de a szó szoros értelmében agyonüdvözöltetni: ilyen halált a halálos ellenségemnek sem kívánok.

Egy szó annyi mint száz: hogy is tartja az a népszerű közmondás? Csak a . . . kacsó változik, az ajak, mely csókot kínál, marad a régi. Es mennyi, istenem, mennyi ajak kínál csókot. Tán csak nem kelléke ez is a nemzeti föllendülésnek?!

(*)

Az aradi román zsinat.

(Mangra Vazul arkimandrita.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 23.

Az aradi görög keleti román egyházmegye vasárnap kezdte meg az évi zsinatját, amely a most megválasztott új zsinati képviselőkkel ült össze s a mely ezek igazolásával kezdődött.

Vasárnap, a zsinat megnyitása előtt a Tököl-téri templomban nagymise volt, amelyet Papp I. János püspök szolgáltatót fényes papi segédlettel.

A mise alatt Papp I. János püspök Mangra Vazul nagyvárad püspöki helynököt arkimandritává szentelte föl. Mangra eddig egyházi rangjára nézve protosinellus volt s most került abba a rangba, amely közvetlenül a püspök után következik. Az aradi egyházmegyében vele most már két arkimandrita van; az első Hamsea Ágoston bodrogi zárdafőnök.

Az arkimandritaság a püspökök zsinatától függ, amelynek Melianu János nagyszabeni érsek-metropolita az elnöke. Itt Mangrát még ré-

magaválasztotta számkivetés nyüge. Vágyakozás fojtogatta valaki után, hogy ne legyen olyan társtalan. Es mivel senki sem élhet sokáig egymagában, barátjával fogadta a fiatalos arcu, öregedő férfit.

... Es mert ifjuságos volt, színes érzésű és forró vérű, lángos gerjedelmek nyaldosták körül, reszelve áhitozott a fiatalos arcu, öregedő férfitü ölelésére . . .

Ez tél idején történt. Tavasszal emésztőbék a forróságok, kínzóbbak a vágyak és erőszakosabbak az érzések. Tavasszal, mikor a termékenyítő naptűzek kisarjították a föld méhéből új tavasz jövevényeit, a leányban valósággal izzott a szomjuhozás — a fiatalos arcu, öregedő férfitüért. Az éjszakákat sejtelmes, sötét árnyakkal való viaskodással mind átvirrasztotta.

Reggelente nagy, fekete árkok húzódtak meg a szeme alatt.

Egy különösen nyughatatlan, forró érzésekben tobzó éjszakát követő nappalon nagy, elszánt küzdelem után írást küldött a fiatalos arcu, öregedő férfitünek, csupán ennyit: — Virág legyen a szobájában. — Másnap este új színbe öltözött. Fehérbe. Merthogy fekete volt az ő rendes színe. Es elment a fiatalos arcu, öregedő férfitühoz, aki épp úgy, mint a többi: aszszonynak hitte. Testben is. Az már várta. R-sz-

gebben, nagyvárad püspöki helynöké történt megválasztása idején előterjesztették erre az előléptetésre, de akkor a metropolita nem járult hozzá. Az aradi egyházmegye és Melianu között helyreállt békének egyik érdekes következménye Mangra arkimandritasága, amelyet a püspök most proklamált.

A zsinati tagok közül sokan üdvözölték Mangrát; a nagyvárad szentszék területébe tartozó zsinati képviselők küldöttségileg tisztelegtek előtte.

A mise után a Sina utcai papnevelő nagytermébe vonult a zsinat, ahol Papp I. János püspök megtartotta megnyitó beszédét. A püspök a zsinat jegyzőivé Lukucca Mihályt, dr. Csuhandu Györgyöt és dr. Osobán Aurólt nevezte ki.

A mai nap a zsinati képviselők igazolásával telt el.

Szombaton az egyházmegye papi alapjának tagjai tartottak a püspök elnöklésével ülést, a melyen a nyugdíjazásra és segélyezésre vonatkozó szabályokat módosították. A papi alapnak közel egy millió korona vagyona van.

A zsinat iránt különben kevés az érdeklődés, mert a tagok nagy részét a választási mozgalmak foglalják le. Érdekes, hogy a karánsebesi román egyházmegye zsinatát, amelynek szintén vasárnap, a hagyományos Tamás vasárnapján kellett volna kezdődni, a választási mozgalmakra való tekintettel május 10-ére halasztották el.

Az Aradi Kereskedők Köre közgyűlése.

(A kereskedők és az új helyzet. — Kereskedelmi alkalmazottak segély csoportja. — A kereskedelmi alkalmazottak az iparpártolásban.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 23.

Nagy érdeklődés mellett tartotta az Aradi Kereskedők Köre vasárnap délután rendes évi közgyűlést. A közgyűlést, a melyen az aradi kereskedő-főnökök és alkalmazottak egyformán nagy számmal vettek részt, Tedeschi Viktor elnök hosszabb, tartalmas beszéddel nyitotta meg.

— Ez évi közgyűlésünk, ugymond, összesen Magyarország új korszakának hajnalával, a mikor az alkotmányos élet újra visszatért áldásait a gazdasági téren óhajtják gyümölcsöztetni. E kör sohase foglalkozott a politikával, s most se teszi azt; a midőn azonban a törvényhozás összes faktora meggyegyznek abban a

ketős zavarodottsággal. Ijedősen. Nem tudta, mit mondjon. A hangja elcsuklott. A kezének mintha kirtelen nem találta volna helyét. Le-ritt róla, hogy őszintén kioldódj, szenved. A leány, a fehérruhás, csodálatosan józan és higgadt maradt. Mintba észre sem vette volna a körülmények szokatlanságát. Szánalmat érzett a fiatalos arcu, öregedő férfitü iránt és hogy az összeszedhesse magát, sorra nézegette a fölhalmozott könyveket. Rövidesen bucsuzott is.

— Csak azért jöttem, mert utazom, még ma, mondta magyarázólag s a hangja különösen idegenül esengett. Kezet fogtak lanyhán, mint két idegen, hazudozva egymás szemébe néztek, mint két idegen.

Hogy egyedül maradt: szomorúságot és bántó sötétséget látott maga körül a fiatalos arcu, öregedő férfitü. Es kezdte fájtálni a leány távozását, aki — először érezte — igazán leány.

A leány ment. Rohant. Dacul, csikorgó dühhel, elszántan sietett a fiatalos arcu, öregedő férfitü elől. Vissza! a régi környezetbe; s ahogy elpazarolt tavaszok illatát érezte suhanni a lelkén át: fogvacogva, rettegve, iszonyodva, de elhatározta, hogy a bujasszemű férfiak elől, akik loholnak utána, nem fog többé menekülni . . .

véleményben, hogy a közjogi kérdések meddő vitái helyett a gazdasági, ipari és kereskedelmi érdekek védelmére és fejlesztésére kell a nemzet összes erőt fordítani. azt mi, mint kereskedők és kereskedelmi alkalmazottak egyesülete, csak lelkesedéssel fogadjuk. Új föllendülés várható a gazdasági élet minden ágazatában. S ehhez a föllendüléshez fokozott várakozásokat és kívánságokat fűznek a gazdasági élet minden oldalán. S ez jogos is. Azonban egyetlen gazdasági osztály se várhat jogosan oly újabb előnyöket, a melyek által a többiek valamelyike rövidséget szenvedne. Nem álltom, hogy a kereskedelmet, a kereskedelmi alkalmazottak osztályát ily veszedelem fenyegetné. De a kereskedők egyesületeire most nemcsak az a kötelesség hárul, hogy a kereskedelmet megillető törvényhozási intézkedéseket, állami alkotásokat követeljék, hanem az is, hogy más irányban is éberül őrködjének.

Majd a kegyelet szép szavaival emlékezett meg a múlt évben elhunyt Weisz Sándorról, a kör tiszteletbeli elnökéről és Kormos Sándor elhunyt másodtitkárról. A jegyzőkönyv hitelesítésére Hirschl Zsigmond, J. Deutsch Mór és Kneffel Lajos tagokat kérte föl.

Faragó Rezső ügyvezető-titkár ismertette az évi jelentés adatait és a zárószámadásokat, a melyeket a közgyűlés egyhangulag tudomásul vett.

Glück Károly elismerő szavakkal méltatta a működést, a metyről a jelentés szót s azt indítványozta, hogy a közgyűlés az elnöknek, a tisztikarnak s a választmánynak jegyzőkönyvi köszönetet szavazzon. Az indítványt elfogadták.

A választmány előterjesztésére Kálmán Józsefet, a losonci Rakottay-főie vssedénygyár cégvezetőjét, a ki tizenegy éven át buzgó, példaadó tagja volt a kör tisztikarának s kitartó harcosa a kereskedelmi alkalmazottak küzdelmeinek, egyhangu lelkesedéssel örökös tiszteletbeli taggá választották.

Elnök érdeklődés között hallgatták a titkár előterjesztését a kör kebelében szervezendő kereskedelmi alkalmazottak segélycsoportjára nézve. A segélycsoport az alkalmazottaknak, azok különösebb megterhelése nélkül, rokkantság, huzamosabb ideig tartó betegség, állástalanság esetén, halálzásuk esetén pedig hozzátartozóiknak nyújt segélyt.

Kneffel Lajos lelkes szavakkal szolt a létesítendő új intézményről, a melynek szabályzatát változatlanul elfogadásra ajánlotta. A kereskedelmi alkalmazottakra rendkívül előnyös ez a humánus intézmény s örül, hogy az Aradi Kereskedők Köre ez országban ilyet elsőnek valósít meg.

A közgyűlés erre elhatározta, hogy a segélycsoportot megalakítja s annak első alapjául a néhai Weisz Sándor emlékére létesített alapítványt rendelkezésre bocsátja s az intézményt egyéb anyagi eszközökkel is támogatja. A rendes, alapító és pártolótagok gyűjtésére széleskörű akciókat indít.

Faragó Rezső titkár nagy lelkesedés között jelentte ki, hogy Weisz Márk aradi cukorgyáros 50 koronával a segélycsoport első alapító tagjával belépett. Ennek hatása alatt a jelen voltak közül Deutsch I. Mór sörnagykereskedő és N. N. jelentették be, hogy alapító tagokul belépnek, Hirschl Zsigmond pedig bejelentette, hogy az általa az aradi kereskedelmi és iparkamaránál tett egyik alapítvány legközelebb lejáró kamatait, amennyiben érdemes pályázó nem jelentkezne, a segélycsoportnak bocsátja rendelkezésre. Mások a pártoló tagok közé való belépéseiket jelentették be.

A tisztujtás előtt Tedeschi Victor elnök lelkes szavakat intézett a körnek kereskedelmi alkalmazott tagjaihoz aziránt, hogy minden erejükkel és hazafiságukkal igyekezzenek a magyar iparcikknek minél nagyobb fogyasztást szerezni. A kereskedelmi alkalmazottak legközvetlenebbül érintkeznek a közönséggel, nekik áll tehát legjobban módjukban a versenyképes hazai iparcikkre a közönség figyelmét felhívni. Meg van győződve arról, ha a kereskedelmi alkalmazottak kellő lelkiismeretességgel fogják föl e kérdést, a hazai iparpártolás ügye sokat köszönhet nekik.

A tisztújítás során *Tedeschi* Victor elnököt egyhangulag, szavazás mellőzésével választották meg. A többi tisztségeire a szavazást *Glück* Károly koronázta vezette, két szavazatszedő bizottsággal, amelyek a következő tagokból álltak: I. bizottság: elnök: *Weisz* Dávid, tagok: *Schwarcz* Zsigmond, *Baumann* Rudolf, jegyző: *Klein* Sándor. II. bizottság: elnök: *Daimel* Lajos, tagok: *Krausz* Arnold, *Grünberger* Jenő, jegyző: *Kressz* Emil.

A tisztújítás eredménye a következő volt:

Alelnök: *Hegyi* Albert. Alapító gondnok: *Glück* Dezső. Belügyi osztály: igazgató: *Gud* Emil, titkár: *Kressz* Emil, jegyző: *Binéth* Ignác. Helyesközlő osztály: igazgató: *Keppich* Zsigmond, titkár: *Klein* Sándor, jegyző: *Kel* Lajos. Közmiv. lődési osztály: igazgató: *Meer* Armin, titkár: *Szilcs* F. Vilmos, jegyző: *Sámul* Arnold. Vigalmi b. elnök: *Sági* Henrik, titkár: *Lineberger* Károly, jegyző: *Ifj.* Kocsi Ferenc. Pénztárnok: *Berger* Albert. Elnökör: *Baumann* János. Ügyv. titkár: *Faragó* Rezső. Könyvtárosok: *Pichler* Sándor, *Wessel* Károly, *Weisz* Miksa. Háznagy: *Wallinger* József. Ügyész: *Nagy* Sándor dr. Választmány: *Bing* János, *Daimel* Lajos, *Deller* Simon, *Doka* Miklós, *Eögel* Gyula, *Freud* Fülöp, *Kodor* Gyula, *Gedeon* János, *Geiler* Izidor, *Grabner* László, *Grallert* Rezső, *Grünwald* Samu, *Havas* Sándor, *Hoffmann* Sándor, *Illics* Zsivkó, *Lantos* József, *Krausz* Arnold, *Krausz* Lipót, *Pick* Ernő, *Pöhm* János, *Roth* Zsigmond, *Reinhardt* Gyula, *Singer* Sándor, *Szántó* Kornél, *Schäffer* Henrik, *Schwarcz* Manó, *Weischerz* Lipót, *Weinberger* János, *Zádor* Bertalan, *Baumann* Rudolf rendes, *Hapern* Miksa, *Donath* Simon, *Lichtig* Armin, *Ifj.* *Roth* Zsigmond, *Steinfeld* Ignác, *Mandl* József, *Grünberger* Jenő, *Hacker* Sándor, *Seemayer* Ferenc, *Meisl* Sándor pótagok. Számvizsgáló bizottság: *Magyary* Ferenc (elnök), *Funkelstein* József, *Glück* Károly, *Hacker* Mór, *Kneffel* Lajos, *Sugár* József.

Tűzvész Gájban.

(Az élelőgyár veszedelme.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 23.

Gájkülvárosban vasárnap délután hatalmas tűz pusztított, amely a szeles idő folytán nagy veszedelemmel fenyegette az egész városrészt. A tűz a *Neuman* testvérek tulajdonát képező *Hersl* féle élesztőgyárban ütött ki és roppant gyorsasággal terjedt a gyárban. A vizsgálat megállapította, hogy a tűz vigyázatlanság folytán keletkezett.

A tüzről alábbi tudósításunk szól:

Vasárnap délután, pár perccel három óra előtt hatalmas lángok csaptak ki a *Neuman* testvérek tulajdonában levő *Hersl*-féle élesztőgyárból. A tűz keletkezése után pár perccel a gyár vezetősége telefon útján értesítette a rendőrséget és a városi tűzoltóságot, amely éppen akkor gyakorlatozott a tűzország udvarán. A tűzoltóság teljes felszereléssel nyomban kivonult a tűz színhelyére és hozzálátott a tűz lokalizálásához.

Később a lángok ácsaptak az erjesztő helyiségekbe is, ahol nagy pusztítást vittek véghez. Az erjesztő helyiségekben nagy mennyiségű rozs és kukorica volt felhalmozva, amely teljesen a tűz áldozatává lett.

A lángok mind veszedelmesebb mértékben kezdtek terjedni. Hihetetlen gyorsasággal csaptak ki az erjesztő helyiségek fedelzetén és komolyan veszélyeztették a szomszédos alkaptányi épületet is.

A tűzoltóság mindenképp a sértetlen épületeket védte meg. Hatalmas vízsugarakat bocsájtottak az alkaptányi épületre és a többi épületekre, ilyenképen akadályozván meg a tűz tovaderjedését.

Mintegy félórát kemény munka után siker koronázta az oltási munkálatokat és lassankint elaludtak a veszedelmes lángok. Öt órakor már teljes mértékben sikerült lokalizálni a tüzet.

A tüznél a rendőrség részéről *Sarlot* Do-

mokos főkapitány és *Rámer* István alkaptány voltak jelen.

A helyszíni vizsgálat megállapította, hogy a tűz egy alkalmazott vigyázatlanságából keletkezett, aki az egyik erjesztő helyiségben szivarozott és szivarját a p. d. óra dobta.

A kár meghaladja a száz ezer koronát, de a tulajdonosok nem károsodnak, mert a gyár összes épületei biztosítva voltak.

Az Acsev. ügyei.

(Motoroson Aradtól Milánóig — Hat százalékos osztalék. — Székhutató a Körös-völgyben. — A vasut iparvállalata.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 23.

Az Aradi és Csanádi Egyesült Vasutak igazgató-tanácsa tegnap, vasárnap délelőtt tízenegy órakor ülést tartott. Az igazgatóság a vállalat belső ügyein kívül több érdekes dolgot tárgyalt. Többek között felolvasták a milánói kiállításra küldött motorkocsi utjáról betérjesztett jelentést is.

Az eredmény, amely a vállalat korszerűsítő kezdeményezését követte, várakozáson felül volt, amennyiben a motorkocsiról a külföldi szaktekintélyei minden tekintetben elismerőleg nyilatkoztak. Az igazgatósági ülésről az alábbi tudósításban számolunk be:

Tegnap délelőtt tízenegy órakor nyitotta meg *Bohus* Zsigmond báró v. b. t. t., a csanádi vasutak igazgató elnöke az ülést, amelyen az igazgatóság csaknem teljes számmal vett részt. Az elnöki megnyitó után elhatározták, hogy a részvénytársaság folyó évi május hó 27-ikén tartja meg legközelebbi rendes közgyűlést, amelynek javaslatba hozzák, hogy a vállalat az 1905-ik évi nyereségből úgy az első ségi, mint a törzsrészevények után hat százalékos osztalékot fizessen.

Azután felolvasták a milánói nemzetközi kiállításra küldött benzín-elektromos motorkocsi utjának eredményéről szóló jelentést, amely a megszokásokkal öt napig tartó érdekes utazásról részletesen beszámol. Elmondja a jelentés, hogy a kocsi az első napon: április hó 2-ikén Aradtól Budapestig a 258 kilométeres utat, bár kedvezőtlen volt az idő, minden hiba nélkül tette meg.

A második napon a Ferencvárosi pályaudvartól Bruckig menetrendszerint haladt a motoros. Brucktól Bécsig az osztrák-magyar államvasutársaság vonalán sem esett hiba. Az utazás vonalán az osztrák kormány képviselői a kocsinak műtanrendőri próbáját is megejtették s megelégedésüknek adtak kifejezést.

A leghosszabb és legnehezebb útja, a harmadik napon volt a motorosnak, miután Bécsből Laibachig a *Semmeringen* át négyszázharminckét kilométert kellett megtennie és mégis a menetrend szerinti pontosan érkezett Laibachra. A *Semmeringen*-ről való induláskor már csak nyolc perc késése volt a kocsinak s néhány állomásig ezt is behozván, a végállomásra, Milánóba a rendes időben érkezett meg.

A motoros kocsit *Kovács* Pál, a csanádi vasutak motorvezetője és *Devos* J. waggonyári motorvezető vezették és a vállalat képviselőjében *Sármezey* Endre főfelügyelő, *Gellényi* Ernő és *Zinner* Béla felügyelők kísérték. Bruckon *Gerzler* Ferenc, az osztrák-magyar államvasut műszaki igazgatójával és az osztrák kormány képviselőivel együtt összesen mintegy nyolcan csatlakoztak a motoros kísérőhöz s elismeréssel nyilatkoztak a kocsi szerkezetéről. Bécsből a déli vasuton *Gölsdorf* Lajos műszaki igazgató vezetése alatt mintegy huszan

szállottak fel; azonkívül *Tolnay* Kornél, a Magyar budapesti üzletvezető és *Papp* János vasúti és hajózási főfelügyelője csatlakoztak és kísérték őket a *Semmeringen* át Mürzzu-chobergig. Ezen kívül még igen sokan megfordultak a motoroson, amelyet nagy érdeklődéssel tanulmányoztak.

A kezdeményező kísérlet fényes sikere a legnagyobb bizonyíték arra, hogy a csanádi vasutak által bevezetett motoros-rendszer teljesen bevált és megfelel a közönség igényeinek.

Különös érdeklődést tanúsítottak az igazgatóság tagjai a *Körös-völgy*-brád-vidéki széntlepetre vonatkozó szakvélemények iránt, mely előkelő szakférfiaktól származik s az eddigi futásoknál elért eredményeket kedvezőnek és nagy reményekre jogosítóknak vallják. Ezért elhatározták a kutatások folytatását a költségek fedezésére újabb titei megosztását.

A *gurahonci cementgyárat* szintén nagyobb társi fogják két újabb kemencével, amelyek egyike az 1906-ik évben, másikat az 1907-ik évben építtetik föl. Igen kedvező hatást ért el a vasut iparvállalatáról előterjesztett jelentés, amely az iparvállalatok életképességét tünteti fel.

Az igazgatósági ülésen *Bohus* Zsigmond báró v. b. t. t. főrendiházi tag elnöklése mellett jelen voltak: *Purgly* János és *Mesko* Sándor dr. alelnökök, *Vásárhelyi* Béla főrendiházi tag vezérigazgató, *Bohus* László báró, *Csernovics* Diodor dr., *Farkas* József, *Fábián* László, *Juhász* Balint, *Libits* Adolf, *Margitay* József dr., *Nachtschel* Odön, *Neufeldt* Károly, *Sácz* Gyula, *Szathmáry* Gyula, *Urban* Iván és *Zselénszky* Róbert gróf igazgatósági tagok.

Aradi nők

a magyar ipar szolgálatában.

(A Polgári Nőegylet közgyűlése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 23.

Amint a fővárosból megindult a magyar ipar felkarolása érdekében az országos mozgalom, a vidéken az aradi nők voltak a zászlóvivők, akik odaadó lelkesedéssel és szeretettel mentek bele a küzdelembe. Az aradi Polgári Jótékony Nőegylet tegnapi közgyűlésén is lényeges tanubizonyosságot tettek arról, mikor az egyelet a magyar ipar pártolása céljából megalkult országos *Védőegyesület* kötelékébe belépett s elhatározta, hogy tagokat gyűjtenek s a legszélesebb körben kiterjesztik a mozgalmat. A közgyűlés lefolyásáról tudósítónk a következőkben számol be:

A Polgári Jótékony Nőegylet közgyűlésén résztvevő védasszonyok özv. *Purgly* Lajosné fővédasszonyt a terembe lépése alkalmával tüntető, lelkes éljenzéssel fogadták, minnek lecsillapultával *Lócs* Rezső titkár remek rózsacsokrot nyújtott át a választmány nevében az ünnepelt fővédasszonynak a következő szavak kíséretében:

— Nagyságos Asszonyom! Mélyen tisztelt Fővédasszonyunk! Ha a mai önző világban tanulni lehetünk annak, hogy valaki egész lényének feláldozásával, szíve-egész melegevel, önzetlenül szegődött a humanitás farszta s sokszor hátsódatlan szolgálatába: a bennünk rejlő nemesebb érzés arra kényszerít, hogy meghajolva előtte, azt a szent fogadalmat tegyük, hogy követve őt, hozzá hasonlókká legyünk mi is és ha egy uton haladhatunk vele, azon legyünk, hogy támogassuk azon szép cél elérésében, melyet magasztos gondolkodása maga elé tűzött. Ilyen női tisztelünk mi Nagyságos Asszonyomban; ily példányképnek tartjuk mi a mi fővédasszonyunkat. Szeretettel övezzük személyét, tisztelettel szemléljük páratlan, önző feláldozó jótékonyosságát. E szeretetnek, a szegények iránt tanúsított humanus gondolkodás módja iránti tiszteletnek kívánunk mi, a jótékony polgári nőegyletnek választmánya kifejezést adni, a midőn megbízásából arra kérem, hogy e esokrotólünk emlékül oly kedvesen

fogadja, mint a minő szeretettel s igaz vonzással adjuk. Kísérje az Ég áldása működését a jövőben is, szegény özvegyeink hálája váljék soha meg nem szűnő áldássá Nagyságos Asszonyunk munkája felett. A mi szeretett fővédasszonyunk éljen! (Leikes éljenzés.)

Özv. *Purgly* Lajosné fővédasszony szívből fakadó szavakban köszönte meg a szívélyes ovációt.

Instilóris Kálmán polgármester ezután megnyitván a közgyűlést, *Lócs* Rezső olvasta fel a titkári jelentést, melyet a közgyűlés egyhangulag tudomásul vett. A magyar iparpártolás érdekében az egyesületnek eddigi működését a következőkben ismertette:

— A magyar iparpártolás minden igaz honleánynak elsőrendű kötelessége. A család után a haza az, mely magának követeli minden magyar nőnek teljes szeretetét, odaadását s ha kell, áldozatkészségét is. Szentnek nevezzük a magyar nőnek e kettős feladatát; e feladatoknak hűségese teljesítése magasra emelheti a magyar nőt, aki szeretettel, gyöngéd ápolással jobb karjával magához szorítja a csecsemőjét, bal karjával pedig fennem lobogtatja a hazafias lelkesedés büszke zászlaját. A Polgári Jótékony Nőegylet elnöksége a magyar iparpártolást inauguráló mozgalomnak első pillanatától, hazafias érzéstől áthatva, annak szolgálatába szegődött és ismerve tagjainak, a legmagyarabb város asszonyainak érzelmeit, az iparpártolás szervezésében szükséges anyagi erőnek megteremtéséhez évi 100 koronával hozzájárult. A magyar ipar pártolására irányuló mozgalomnak szervezésére hivatott aradi bizottság utolsó ülésében akként határozott, hogy az aradi szervezet, mint a magyar védőegyesület aradi központjaként alakul meg s e célra tagokat gyűjt. — Tisztelettel kérjük egyesületünknek minden tagját, miszerint ezen aradi központba tagként belépni méltóztatassanak. Egyben kérünk feintalmazást arra, hogy egyesületünk, mint ilyen, a központi egyesületbe évi 40 kor. tagsági díjjal pártoló tagként beléphessen.

Az előterjesztéseket a közgyűlés egyhangú lelkesedéssel fogadta el.

A közgyűlésen résztvettek özv. *Purgly* Lajosné fővédasszony elnökle alatt: *Hermann* Gyuláné, özv. *Hausner* Károlyné, özv. *Hudetz* Ferencné, *Darányi* Jánosné, dr. *Prohászka* Lászlóné, *Kneffel* Lajosné, *Rónay* Dóra, *Lócs* Rezsóné, *Vásárhelyi* Dezsóné, *Hegedüs* Lászlóné, *Geller* I. né, *Steiner* Ferencné, *Szalay* Ilonka, özv. *Nárayné*, özv. *Antalfy* Endréné, *Bloch* Henrikné, *Simon* Karola, dr. *Robitzek* Agostonné, *Heinrich* Sándorné, gróf *Münster* Edéné, *Aggyólygi* Jánosné, *Laczay* Endréné, *Szalay* Antalné, *Kintzig* Jánosné, báró *Bánhid* Antalné, özv. *Boros* Bériné, *Halászné*, özv. *Sváby* Pá né, *Virágh* Lajosné, *Frint* Lajosné, *Szabó* Albertné, *Tagányi* Gusztávné, *Varjassy* Arpádné, *Steiner* Etelka, *Kádas* Kálmánné, *Fischer* Irén, *Wadowszky* Gusztávné, *Steiner* Ferencné, *Steiner* Jakabné, *Abrai* Lajosné, dr. *Issekutz* Lászlóné, *Barkó* Ferencné, dr. *Bogdan* Virgílné, *Lócs* Rezsóné, *Csepreghy* Mihályné, dr. *Priegl* Istvánné, *Fejér* Gyuláné, *Kugler* Lola, ifj. *Nachtnébel* Ödönné, *Bloch* Mariska, özv. *Poliák* Jozefin.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az aradi kereskedő ifjak betegsegélyző egyesületének *Wadowszky* Gusztáv elnökle alatt megtartott rendes évi közgyűlésén a lefolyt év zárszámadással felolvastatván, azok helyben hagyattak. Bevétel volt 3 795 kor. 58 fill., kiadás 3 054 kor. 82 fill., vagyon szaporulat 741 kor. 21 fill., összes vagyon 33 404 kor. 83 fill. A felmentvény megadása után a megüresedett tisztségekre a következők választottak meg: *Alélnök*: *Gud* Emil. *Igazgatói tagok*: *Doka* Miklós, *Jankovics* György. *Felügyelő-bizottság*: rendes tagok: *Kneffel* Lajos elnök, *Glück* Dezső, *Grünberger* Jakab, *Lészay* Endre, *Pick* Ernő, *Singer* Sándor, póttagok: *Krausz* Arnold, *Lich* tenstein József, *Weissel* Károly. *Választott bíróság*: rendes tagok: *Fischer* Mór, *Nádler* Lajos, *Pick* Adolf, *Rubinstein* Mór, *Schenk* Samu, *Ungár* Ármin, póttagok: *Bium* Miksa, *Hacker* Sándor, *Weisz* Miksa.

Barabás programbeszédjei.

Melyik mandátumot fogadja el?

— Az *Aradi Közlöny* távirati értesülése. —

Arad, április 23.

Amint köztudomásu, az ország legnagyobb választókerületének, a fővárosi VII-ik kerületnek függetlenségi és 48-as pártja *Barabás* Béla zászlajával megy a választási küzdelembe. *Barabás* Béla vasárnap délelőtt mondta el programbeszédét az *Almássy*-téren, a melyet ellepett a választópolgárok sokasága. Szombaton délután a *Zuglóban* és az *aréna*-uti *Pálmaliget*-vendéglőben mondott beszédet *Barabás* választóihoz, a mely bevezetője volta vasárnapi programbeszédnek. Tizedfél órakor jelent meg *Barabás* választói között; az ováció csillapultával *Földes* Géza szólott a választókhoz és figyelmükbe ajánlotta *Barabás*t, a kinek — mint mondta — már a nevében benne van egész programja. Azután *Barabás* Béla állott az emelvényre és elmondta programbeszédét.

Elmondta, hogy az ő jelöltségének a kerületben kettős célja van. Az egyik meghódítani a kerületet a szabad eszméknek, a népjogoknak, a második cél letörni egy osztály uralmát, egy klikk rendszer befolyásos gárdáját. Kívánja, hogy a választói jog általános, titkos, községenként való legyen. Az általános választói jognak két korlátját ismeri csak, az életkort és a tisztességes, becsületes életet. Az általános titkos választójogot a nőkre is ki akarja terjeszteni. (Éljenzés.) Hiszi, hogy a választójog általánossá tételéből Magyarország jövője, boldogsága és szabadsága fog kivirágogni. (Zajos éljenzés.)

Nem elég az, hogy a választójog kiszélesíttessék. Körül kell tehát bástyázni az alkotmányt és a törvényeket. Törvényhozásilag meg kell magyarázni az 1867. évi X. t.-cikket. A királynak ne legyen joga, hogy az országgyűlést kénye-kedve szerint feloszlatassa. Ha a királynak megvan a házfelosztási joga, akkor az országgyűlés hiába ül együtt. határozatai ugyanis érvénytelenek. A fegyveres hatalom a nemzeté, a fegyveres erőnek a király az első embere, de nem a tulajdonosa. Szól a póttartalékosok behívásáról. Elismeri, hogy a királynak joga van a póttartalékosokat behívni minden esetben, csak egyben nem, ha így kijátszák a nemzet megajánlási jogát. Ide tartozik a gyülekezési és sajtószabadságnak törvényhozási uton való rendezése is. Szükséges, az hogy 1906. évben esedékes adók és illetékek az év végéig tetszés szerint legyenek befizethetők. Az 1905. évi adókat és illetékeket az 1907. évtől kezdve három évi időszak alatt lehessen befizetni, mely idő alatt kamat az adók után nem fizetendő. A sorozásra vonatkozólag méltányos megoldás az, hogy akik tavaly a harmadik korosztályban voltak, azoknak katonai kötelezettségük kell, hogy megszűnjék.

Bár sok embert az is elbizakodottá tesz, ha csak egy helyen jelölték, őt az sem teszi elbizakodottá, hogy három helyen jelölték. S hogy melyik kerületet tartja meg? Egy eladó leánynak — ugymond — többen udvaroltak. Kérdezték a leánytól, hogy melyikhez megy feleségül. Természetes, hogy a lány nagy szerénnyen azt felelte, hogy ahoz, amelyik megkéri. Hogy melyik kerületet tartom meg, akkor első sorban az a kérdés, hogy melyik kerület választ meg. Arról biztosítja a választókat, hogy ő a VII. kerületben nem *strohmann*, az ő hátán kezeszül nem jut senki a VII. kerület mandátumához.

A programbeszéd után a Feministák Egyesületének küldöttsége tisztelettel *Barabás* Bélánál s köszönetüket fejezték ki, hogy *Barabás* a választójogot a nőkre is kiterjesztendőnek tartja. Tudatták *Barabás*-sal, hogy a *Feministák Egyesülete külön bizottságot* alakít, amely felajánlja szolgálatait *Barabás* megválasztása érdekében.

Egyik budapesti esti lap *Barabás* tegnapi programbeszédjével kapcsolatosan a következőket írja:

A VII-ik kerületben csak látszólagos küzdelem lesz *Márkus* József és *Barabás* Béla közt. Aki látta azt a sokadalmat, amely tegnap az *Almássy*-téren, azon a nagy területen szorongott, hogy *Barabás* programbeszédét meghallgassa, az a választás eredményét eldöntöttnek tartja *Barabás* Béla javára. A *Morzsnányi-Ehrlich* csoport azt hirdeti ugyan, hogy *Barabás* az aradi mandátumot tartja meg, de maga *Barabás* hozta választói tudomására, hogy véglegesen *Budapestre* költözik és ezt a mandátumát tartja meg.

Az *Ehrlich-Morzsnányi* párt táborából vitték szét azt a mesét is, hogy a kormánynak erős érdeke fűződik *Márkus* József megválasztásához, mert a jövő képviselőház elnöki székébe *Justh* Gyula helyett *Márkust* akarják ültetni.

Késő éjjel táviratozzák:

A VII. kerületi *Barabás*-párt a következő nyilatkozatot teszi közzé:

A *Márkus*-párt kortesfegyverével szemben, hogy *Barabás* Béla a VII. kerület mandátumát megválasztása esetén sem tartaná meg, a következő nyilatkozatot adjuk közre:

Barabás Béla, a függetlenségi párt képviselőjelöltje tegnap *Szterényi* József főtitkárral folytatott beszélgetés során a leghatározottabban és ünnepélyesen kijelentette, hogy ha száz helyen tisztelnék meg mandátummal, ő minden körülmények között a VII. kerület mandátumát tartaná meg. Ebből a világos, határozott, félre nem magyarázható nyilatkozatból az *Ehrlich-Márkus* párt célzatos és rosszindulatú kortesfogása önmagától hatályát veszti.

A VII. kerületi függetlenségi és 48-as *Barabás*-párt.

Barabás Béla dr., aki ma este érkezett haza a fővárosból, holnap, kedden *delelőtt fél tizenegy órakor* mondja el programbeszédét az ipartestület házában nagytermében.

TANÜGY.

(—) *Érdekes iskolaszéki ülés.* Arad város iskolaszéke április 26-án, csütörtökön délután 4 órakor a városház emeleti kistermében rendes havi ülését tartja, melyen több érdekes és fontos tárgy kerül megvitatásra. A tanácskozás tárgyai:

Az elemi iskolák tantestületeinek jelentése, a megüresedett iskolaszéki tagságra *Sófalvi* György igazgató tanítónak megválasztásáról. *Kovács* Vincéné községi tanítónő kéreimre, két havi szabadságidőnek engedélyezése iránt. Arad szab. kir. város tanácsa átteszi a kapitányi hivatal azon előterjesztését, hogy az iparos tanoncok a többi községi iskolákban is szétosztva oktattassanak. Aradmegye kir. tanfelügyelőségének átirata a kiküldött miniszteri

iskolafelügyelő által az aradi polgári fiu- és polgári leányiskolánál észlelt hiányok és szükségletek pótlása iránt. Jelentés a Kossuth utcai elemi fiúiskola tanfelügyelő részéről egyik osztálytanító ellen emelt panasz tárgyában megtartott előleges vizsgálat eredményéről. A Weitzer János utcai elemi A) fiúiskola tanfelügyelőnek előterjesztése, a rajz és kézimunka tanításnak még a következő iskolai évre való függőben tartása, a hittani kézikönyvek átdolgozása s a hitoktatásnak hazai hivatalos nyelven való eszközöltetése iránt. Az elnök előterjesztése a Sága külvárosi községi iskola kibővítése tárgyában. Előterjesztés a jövő iskolai évre az elemi fiúiskolák igazgatóinak és osztálytanítóinak az egyes intézetekhez való elhelyezése tárgyában.

A vármegye diszkertje.

(Uj Bérház az Andrassy-téren.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 23.

Nincs a vidéknek egyetlen fejlettebb városa sem, amelyben olyan indolenciát látni a városépítés és rendezés körül, mint Aradon. Ennek tudható be, hogy például a városi kertészek nálunk nincs egyéb dolga, csak az, hogy az Orczy-utca fasorát félig tönkretegyje az indokolatlan ágvagdosással, amíg a városház előtti téren a „parkirozott” rész szomorú ékeltenséggel dicséri a kertész szakavatottságát. Ot bokor kimustrált tulipánnal nem lehet kiszurni az emberek szemét. Mielőtt azonban az aradi parkok teljes gondozatlanságára és elhanyagoltságára térnénk reá, egy újabb tervvel is kell foglalkoznunk, amely egyrészt szépsézetit szempontokat, másrészt más, fontos érdekeket sért.

Aradvármegye közönségének a város kellő közepén óriási nagy diszkertje van. Sokféle terv merült már fel, hogy mi legyen evvel a paragon álló nagy telektömbbel, a több terv közül legutóbb *Edvi Illés* László ajánlotta, hogy e helyet az építendő kulturpalota számára kérjék. Szépsézetit szempontból s más okokból is figyelemre méltó ez a terv.

Most azonban egy érdekes csoport új ajánlatot készült tenni a vármegye közönségének. A terv a következő:

A négy utcára szóló telket bérházakkal építenék be, az Andrassy-utca eső része díszes homlokzatot nyerne s a földszinten pedig üzleti helyiségek volnának. A díszes homlokzatú palota állítólag emelné az Andrassy-tér szépségét. Ma a vármegye közönségének a nagy terület parkirozása, fentartása évenként sokba kerül, míg ha elfogadja az ajánlatot, ez évente állítólag legalább negyvenezer korona jövedelmet jelent. Figyelemreméltó az a jelenség is, hogy ma már kereskedő alig kap bolthelyiséget az Andrassy-utca, olyan kevés van. Itt pedig az üzlethelyiségek egész sora fog keletkezni.

Ezek azok az érvek, amelyeket a tervezők felvetnek. Állítólag azonban a megye maga akarja megvalósítani ezt az eszmét.

Mindenféleképpen elhibázott lenne a dolog. A törvényhatóság ne bocsátkozzék költséges spekulációkba, amikor a Krivány-féle sikkasztást még mindig nyögi a publikum. Etikai szempontok is ellene vannak ennek a kétes sikerű vállalkozásnak, de különben is a megye diszkertje az Andrassy-térnek is dísz, melyet kár volna bérházkaszárnnyával beépíteni. Inkább meg kellene nyitni a közönség előtt. Az összes tervek közül egyedül az *Edvi Illés* László érdemei méltányolást, mivel a kulturpalota egyrészt szépségével illeszkednék méltóan a tér épületei közé, másrészt, mert ez is középület lévén, nem szakítaná meg a két megyeház közötti összeköttetést oly ridegen, mint valami spekulációra épített bérház.

Választási mozgalmak.

Harc a mandátumért.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, április 23

Az országból érkező megbízható tudósítások és hivatalos jelentések alapján összeállították már a statisztikát a választások várható eredményéről. E szerint a függetlenségi párt körülbelül 200—210 mandátumot kap, az alkotmánypárt tagjainak száma megközelíti a százat, a néppárt mintegy 35—40 tagra számíthat, a többi megoszlik a pártonkívüliek, (akik közé a volt szabadelvűek és a szászok számítandók) továbbá a nemzetiségiek, (akik meg fognak szaporodni) és a szociálisták között.

Hivatalos befolyást a választási mozgalmakban sehol se tapasztalnak. Mindössze két vármegyéből érkezett panasz: Fogarásból és Torontálból, ahol állítólag a főispán és a vármegyei vezetőkörök pressziót fejtenek ki a volt szabadelvűpárti jelöltek érdekében. Mint halljuk, a kormány alapos vizsgálat tárgyává teszi a panaszokat, s amennyiben intézkedés szüksége forogna fenn, gondoskodni fog az orvoslásról. Maga a kormány — amint mondják, — sem közvetve, sem közvetlenül nem avatkozik a választások politikai irányításába.

A választási mozgalmakról szóló híreink ma a következők:

Aradon és Aradmegyében.

Az aradi szociáldemokrata párt, mint azt már jelentettük, *Garbay* Sándort, a párt központi vezetőségének tagját jelölte. *Garbay*, aki kitűnő szónok hírében áll, e hó 26-ikán, csütörtökön este fél nyolc órakor mondja el programbeszédét az iparosház dísztermében.

A kisjenői választókerületben e hó 17-ikén tudvalevőleg *Lázár* Zoárd dr.-t jelölték függetlenségi programmal, *Lázár* a jelöltséget el is fogadta. Annál nagyobb megütközést keltett a választók között az a hír, hogy *Lázár* visszalép. A lemondás hírére az egész kerület megmozdult, hogy *Lázár* lemondó szándékában megtántorítsa. A kerület, valamint a megye szövetkezett kormánypártjának elnökségét fel kérte, hogy *Lázár* Zoárd dr.-t kérjék fel ismét a jelöltség elfogadására. Az elnökség eleget tett a kívánságnak s tegnap délután új jelölőgyűlést hívott össze.

A gyűlést *Károlyi* Gyula gróf nyitotta meg s a több ezerre menő választóközönséget felszólította, hogy alkalmas képviselőt jelöljenek. Es mikor *Krályi* Gyula, mint a párt elnöke *Lázár* nevét említette, a választóközönség lelkesedése nem ismert határt. A románválasztók nevében *Filipp* Mojsza gyulaiársándi és *Pécskán* János erdőhegyi földművesek nyilvánították a jelölt iránti szeretetüket.

Rendkívül kellemes hatást tett *Csukay* Gyula főszozolgabírónak beszédje, aki kijelentette, hogy, bár nem tartozik *Lázár* személyes barátai közé, teljes lelkesedéssel támogatni fogja.

A pécskai választókerület függetlenségi képviselőjelöltje, *Vásárhelyi* Dezső, tegnap mondta el programbeszédét Magyar-Pécskán és O Pécskán. *Vásárhelyi* délelőtt tíz órakor érkezett meg a kerület székhelyére, ahol nagyszámú közönség várta és ünnepélyesen fogadta. A polgárság nevében *Katona* Antal, a függetlenségi párt elnöke üdvözölte *Vásárhelyi*t. A képviselőjelölt és kísérete ezután bevonultak a templom előtti térre. A menet élén zenekar haladt, ame-

lyet harminc emberből álló lovasbanderium és hosszú kocsisor követett. A románok csöndesen, minden tüntetés nélkül nézték végig a hosszú menetet, amely csak 11 órakor ért a templomtérre. Itt *Vásárhelyi* Dezső hosszabb beszédben kifejtette programját, mely szerint a függetlenségi eszmék híve, követeli a progresszív adózást, a készízetések fölvetelét, a terhes adók méltányos leszállítását, a létminimumnak megrehajtás alól való biztosítását és a választói-jog kiterjesztését.

Vásárhelyi után *Műlek* Lajos dr. és *Szöllősi* Zsigmond dr., a pécskai függetlenségi párt elnöke buzdították a népet a függetlenségi jelölt lelkes támogatására.

Magyar-Pécskáról a programbeszéd meghallgatására egybegyűlt tömeg átvonult O-Pécskára, ahol *Vásárhelyi* Dezső után *Tonca* Sebestyén 6-pécskai állami tanító románul tolmácsolta a programbeszédet.

Vásárhelyi ma délelőtt *Szemlakon*, délután pedig *Kis-* és *Német-Peregen* mondta el programbeszédét.

A kerületben a románok erős agitációt fejtenek ki, de a siker legkisebb reménye nélkül. *Kurticson* tegnap tartotta programbeszédjét *Vlád* Aurél. A jelölt érkezésének hírére a román kortések nagy nehezen 6 kocsival választót szedtek össze s ezekkel *Vlád* fogadására indultak. *Vlád* azonban az állomáson senkit sem talált s csak utközben találkozott a bandériummal. A román jelölt programbeszédét kis számú hallgatóság előtt a már ismert nemzetiségi recipe szerint tartotta meg s felszólította hallgatóit: esküdjenek meg, hogy csak román jelöltre szavaznak. A felszólítás azonban eredménytelen maradt. Ezután *Vlád* átment *Mácsára*, ahol hasonló fogadásban volt része, ami nagyon lehangolta. Ki is jelentette, hogy a fogadtatással nincs megelégedve s hogy jövő vasárnap újra eljő, elvárva, hogy akkor ünnepélyesen fogadják. Ez a kívánság azonban teljesen hatástalannul hangzott el.

Három nappal ezelőtt a pécskai kerület választóinak egy küldöttsége kereste fel *Hámory* László dr. volt képviselőt s felkérte, hogy fogadja el a kerület jelöltségét. *Hámory* megfontolási időt kért, ma azonban közölte a pécskaiakkal, hogy a jelölést elfogadja. A hivatalos jelölő gyűlést, értesülésünk szerint, már hoinap meg is tartják.

A jászahelyi kerületben *Maár* Nándor, a függetlenségi jelölt tegnap táviratilag visszalépett és a rácalmási jelöltséget fogadta el. *Maár* lemondása folytán állítólag *Szombathy* György lesz a jászahelyi kerület hivatalos jelöltje.

Máriaradnáról érkező hírek szerint *Szent-Máray* Jenő kanonok, aki *Goldis* László román nemzetiségi és *Avarffi* Géza függetlenségi jelöltek ellen alkotmánypárti programmal lépett fel, a jelöltségtől vissza akar lépni s e szándékát már közölte is pártja bizalmi embereivel.

Csanádmagyében.

Hire járt, hogy *Müller* Károlyt a *battonyai* kerület azon választópolgárai, akik *Návay* jelölésével szemben a függetlenségi párt számára akarták a kerületet megszerezni, felkértek, hogy fogadja el a jelöltséget. Tegnap akart a battonyai küldöttség *Müller* Károlynál tisztelegni, s azonban már előzetesen tudára adta a deputációnak, hogy nincs szándéka mandátumot vállalni. Ugyancsak tegnap a *facseti* kerület függetlenségi pártjának deputációja kereste fel *Müller* Károlyt *Láng* pártenök vezetésével. Felkérték, hogy a biztos győzelem reményében fogadja el a jelöltséget, *Müller* Károly azonban ezt az ajánlatot is elutasította.

Nagylakon választási elnöknek Tarnay Ivor megyei tb. főjegyzőt, helyettes elnöknek Buch Adolf dr.-t, küldöttségi elnöknek Schaller József dr.-t, helyettes küldöttségi elnöknek Vajda Jónót, választási jegyzőnek Lukács Istvánt, küldöttségjegyzőnek Kohn Lajost, helyettes jegyzőnek pedig Lapu Imrét és Nikolics Aurélt választották meg.

Battonyára választási elnöknek megválasztották Vertán Etelét, küldöttségi elnöknek Bock Róbert dr.-t, helyettes elnököknek Hervay Kálmánt és Vásárhelyi Lászlót. Választási jegyzők lettek: Fodor Manó és Kiss Vilmos, helyettes jegyzők: Kovács Dezső és Hegedűs Pál.

Temesmegyében.

Az ujaradi választókerület eddigi jelöltje mellé ma új jelölt csatlakozott. Hemmen János dr. ujaradi ügyvéd ugyanis alkotmánypárti programmal lép Kraushaar János és Philipp János ellen. Miután az esélyek a három jelölt között teljesen egyenlők, minden valószínűség szerint a kerület pótválasztás elé néz.

Philipp János tegnap tartotta meg Ujaradon programbeszédjét.

A csákoval kerületben tegnap mondta el programbeszédét Hevesy Bertalan függetlenségi jelölt. Ellenjelöltjei: Dániel Tibor báró alkotmánypárti, Beráriu György nemzeti és Auerbach Gábor szocialista programmal.

Egy jegyző tragédiája.

(Borzalmas halál.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, április 23.

Megemlékeztünk már arról, hogy a minap holtan találták meg Bika János nagymarosi községi jegyzőt. Kezdetben azt hitték, hogy a jegyző önmaga vetett véget életének, most azonban olyan szenzációs adatok merültek föl, amelyek arra engednek következtetni, hogy a marosi erdőben sötét bűntény történt. Az esetre vonatkozóan ezt jelentik Nagyváradról:

Bika János jegyző ellen visszaélésével következtében fegyelmi vizsgálatot indítottak. Április 8-án megjelent a főszolgabírónál és arra kérte őt, hogy halassa el a vizsgálatot s adjon néhány napi haladékot, mert a mulasztásokat pótolni akarja. A főszolgabíró elutasította kérésével a jegyzőt, aki hazament s másnap reggel a pénzszerény kulcsait magához véve, eltávozott a lakásáról.

Mindenütt keresték, de nem találtak a nyomára. Több hirt aztán nem is hallottak róla. Husvét utáni kedden, április 17-én a főszolgabíró éppen vizsgálatot tartott a jegyzői hivatalban, amikor hírt hozták, hogy Bika Jánost, akit napok óta harminc falubeli ember keresett a határban, véreben fagyva találták, holtan. A halottra Katris Vaszali nagymarosi törvénybíró bukkant rá, aki Egri és Dormány csendőrökkel kutatott az eltűnt jegyző után. A holttest borzalmas állapotban hevert a sarjadzó gyepen.

A községtől két kilométernyire van a kopacsei erdő. Itt találták meg a véres, csonka holttestet egy fa alatt. Mellén a ruha széttépvve, bordáiból véres csaták fityegtek, a halott feje és bal karja hiányzott. Rémületes látvány volt ez. A halott fejét a völgyben találták meg, a bal karja másj, sem került elő. Valószínű, hogy a ragadozó állatok zsákmánya lett. Az előjáróság emberei csakhamar megjelentek az erdőben és a körülményekből konstatálták, hogy a szerencsétlen jegyző bizonyára a büntetéstől való félelmében öngyilkosságot követett el. A jelek csakugyan arra is vallottak, hogy Bika János önmaga ítélte halálra magát.

Ujabb részletek azonban azt látszanak bizonyítani, hogy Bika János *rablőgyilkosságnak lett az áldozata*. A halott ugyanis ki volt rabolva. Pénzestárcája, aranyórája, mely fekete zsinóron viselt, zsebképe hiányzott. Sőt nem találtak közelében olyan fegyvert sem, amivel öngyilkosságot követhetett volna el. A zsebében nem volt egyéb: egy kulcs és egy ceruza. Ilyképpen nincs kizárva, hogy a szerencsétlen embert bujdosás közben meggyilkolták és kifosztották. A nagyváradi királyi ügyészség most ebben az irányban indította meg a vizsgálatot.

Aktuális emberek.

Gabányi.

Aradmegye legelőháb kerületébe, amely még a híres Mocsnyi Györgynek esküdött föl a nemzeti zászlóra, leküldte a mandátum-osztó bizottság Gabányi Miklóst. Ha az oláhoktól el tudod venni, a tied lesz. Csak te veheted el, Nikoláj: te értesz csak a nyelvükön. Nohát menj le, szetreászke!

Bizonyára ez a története Gabányi világosi jelöltiségének. Bizony, a mandátum-osztó bizottság kegyesebb lehetett volna vele szemben, aki képviselőkorában annyi derült grát szerzett a parlamentnek. Ment volna ő inkább a Dunántal valamelyik negyvenyolcas kerületébe s inkább ő megtanított volna valakit oláhlul, hogy az menjen le Világosra, Pop Csicsóval verekedni.

A parlamentben a katonai multja vált a legismertebbé. Mert Gabányi aktív tagja volt a hadseregnek, még pedig nem holmi rezerv-tiszt, amibőlől hemzseg minden pártklub, hanem az őrmesteri karnak egyik jeles tagja, aki az őrmesterséget később a csendőrségnél folytatta. Amikor a vezényszó-kérdés az első viharokat vetette el a parlamentben s Fejérváry Géza honvédelmi miniszter állott az ellenzékkel szemben, — Gabányi egy beszédében nagy önérettel vágta oda Fejérvárynak:

— En is voltam katona, tábornak ur, és tudom, hogy állnak ezek a dolgok! . . .

Azóta a katona-korát emlegetik legjobban. Az egyik vicclap kirajzolta, amint a szobája falán van az ismert kép: *Szolgálati időm emlékei*.

Annyi bizonyos, hogy a választókkal tud bánni. Jele, hogy a románok között többen már így korteskednek mellette:

— Az volt a románoknak bajuk, hogy mindenben a pópára meg a fiskálisra halgatott. Nem kell fiskális, se pópa! Eljén a domnu Nikolaj Gabányu!

A választóknak egész idillikus képet fest arról, hogy mint lesz minden, ha őt választják meg. Ott hagyja a régi hazáját s a kerületben vesz egy szőlőt, s itt telepedik meg. Itt fog lakni s kinek valamiben panasza lesz ő elintézi, akár a miniszternél, akár az országban. Minden vasárnap délután kiül a háza elé, — s úgy várja azokat, akiknek ügyesbajes dolguk van . . .

A román nyelvtudása már korábbi időkben idehozta. Mikor Nagy Sándor dr. legelőszőr lépett föl Nagylakon, a függetlenségi párt leküldte őt a románok meghódítására. Alig tartott egy két román beszédet, kiderült, hogy — nem tud románul. Vagy legalább nem úgy, a hogy az ezen vidéken való románok értenek. Nagy Sándor dr. inkább megkérte, hogy menjen hamar a kerületből s inkább ő tanult meg annyit románul, amennyit egy negyvenyolcas követnek tudnia szabad:

— Fracilior! Tisza Pista jeszte máre blesztemát! . . .

Igy aztán jó volt.

S most Habányi, a kiérdemesült katona reménnyel járja be a világosi kerületet, ahol ma is nagy veszedelmekkel fenyegette a románok szangvinikus természetét. S akármennyire is a magyar ügyet

képviseli a nemzetiségi jelölttel szemben, — bizony, a győzelmében kevesen bizakodnak. A mártírja ő egy esuf komédiának. A veszélyes pontra nem jön le valaki az ugynevezett erős legények körül. Azok a biztos kerületekbe mennek. Ha a nemzetiségi jelölt Gabányit elbuktatja, akkor a saját pártjabeliek együtt nevetnek rajta a románokkal. Ezt nevezik erős, sovósista nemzeti politikának, — s ezt szenved meg Gabányi Nikolaj

IRODALOM ES MUVESZET.

A színház műsora:

Kedd: Sherlock Holmes, vigjáték. (Páratlan bérlet.)

Szerda: Vénusz, vigjáték. Bemutató előadás. (Páros bérlet.)

Csütörtök: Cyrano de Bergerac, színm. Pethes Imre vendégfőléptével. (Páratlan bérlet.)

Péntek: Siralomházban, egyfelvonásos bemutatkozó előadás. Erősek és gyöngék, színm. Pethes Imre vendégfőléptével. (Páros bérlet.)

Szombat: Gül baba, operett. Bemutató előadás. (Páratlan bérlet.)

Sár.

Tudom, hogy görcsös zokogásban
Telnék el minden éjjelod,
Ha látnál megkopott ruhámban,
Amint fáradtan vonva lábam
Ablakok mellett elmegyek.

Oly jó az éj! Beföd homálylyal,
S nem látja senki, sen isem,
Hogy torzult arcaal, görnyedt háttal,
Küzdök egy láthatatlan árnynyal,
Mely fojtogetja a szívem.

Tudom, siratnál, hogyha látnál,
És könnyben usznék kék szemed . . .

Oly jó az éj! Beföd sötéttel,
Az alakom homályba vész el,
S a szürke semmi eltemet . . .

Kassza Géza.

* A heti műsor, Pethes Imre budapesti elfoglaltsága miatt következőké alakult: kedden *Sherlock Holmes* megy, szerdán lesz a *Vénusz* bemutatója, csütörtökön Pethes Imrével *Cyrano* pénteken Pethessel a *Siralomházban* és az *Erősek és gyöngék* kerül színre, szombaton lesz a *Gül baba* premierje.

* A tanítóképzői dalárda hangversenye. Az iparosház dísztermében tegnap tartották meg az aradi tanítóképzői hallgatói azon hangversenyüket, amelylyel egy országos körútra akartak anyagi alapot teremteni maguknak. A koncert, amely nagy közönség előtt igen szép sikerrel folyt le, tanujelét adta annak, hogy Zoltai Mátyás zenetanár terve, — az országos hangverseny körút, szép sikerrel kecsegtető eszme, s hogy a tanítóképzői intézet dalárdája a legelső közönség sorozandó e nemből. A hangverseny első száma mindjárt zajos tetszésre adott okot; úgy az ambiciózus fiatal emberek, mint tanárjuk sok tapsot kaptak. Zoltai Mátyásné művészi zongorajátéka méltóan illeszkedett Keszler Ede szavalata mellé. Mindakettő nagy hatást és igazi élvezetet szerzett a közönségnek. Keszler Mustét „Isten” című költeményét adta elő, majd engedve a közóhainak, Endrődy egyik kuruc dalát szavalta el. Ezután Zoltai Mátyás hegedűszáma következett, újabb bizonyosságot szolgáltatván a kitűnő zenész művészi képességeiről. Az előadott Grieg szonátát Zoltai Mátyásné kísérté zongorán; a nagyhatású számot zajos tapsokkal jutalmazta közönség. Az *ifjúsági zene- és dalkör* által előadott számok méltó tetszésben részesültek. Előadtak klasszikus számokat váltakozva a magyar népdalok gyönyörű melódláival. A hangversenyt Erkelnek „Honfi-imája” fejezte be és az egybegyűlt közönség a tanítónövendékek zajos éltetése közben hagyta el a termet.

* **Vénusz.** Rutkay Györgynek, a Sötétség szerzőjének legújabb színpadi alkotása a Vénusz című vígjáték három felvonásban, mely nemrégiben a Nemzeti Színházban szép sikert aratott. A Vénusz főszereplői nálunk: H. Novák Irén, Kesztlerné, Benkóné, Hunyadyné, Beregi Kesztlér, Meriházy, Várnay, Szathmáry és Delli lesznek. Budapesten a főszerepeket Márkus Emma, Lányi Ika, Császár Dezső és Rózsa hegyi játszották. A Vénusz első előadása szerdán lesz s e héten Pethes Imre vendégszereplései miatt már többször nem kerülhet színre. Az előadásra jegyek már válthatók.

* **Küry Klára** — a Király Színház tagja. A Király Színház igazgatósága jelenti, hogy Beöthy László igazgató és Küry Klára tegnap írták alá azt a szerződést, amely a művésznőt őszől kezdve a Király Színház rendszeres tagjainak sorába iktatja. Küry Klára novemberben fogja megkezdeni működését a Király Színházban. Küry Klárának kétségtelenül itthon, a magyar színpadon van helye. A magyar színpadon, amelynek annyi dicsőséget s annyi sikert szerzett. Küry Klára körülbelül tizenöt évvel ezelőtt került a fővárosba Kolozsvárról, s a Népszínház aranykora kezdődött meg az ő első fellépésével, a „Fanchon asszony leánya” premiarjével. Azontul siker sikert követett. A „Lili”, a „Klári”, a „Brigitta”, a „Szultán” Roxellánja, a „Kék asszony” Teréze, a „Baba”, a „Katalin” Germainje, a „Casanova” Pompadour márkinéja, a „Bubos pacsirta” és egy egész sereg más szerep az utjelzői annak a diadalsornak, amely az ő nevéhez fűződik. Azután — más idők következtek. A Népszínház dekadenciájával együtt járt a Küry Klára előlépése. A művésznő elkeseredetten fordított hátat a magyar színpadnak, amelyre most visszahozza Beöthy László.

A felbontott levél.

(Viszálykodás egy tévedés miatt.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, április 23.

A kolozsvári előkelő románság kebelében egy idő óta súlyos viszálykodás dult fel az addig csendes, békés együttélést. Adáz gyűlölettel viseltetik egymás iránt a két pártra szakadt előkelő románság s az ennek kapcsán támadt botrányok sűrűn megismétlődve, nem egyszer akadt dolga a büntető bíróságnak is a kolozsvári előkelő románság ügyével.

Tegnap a kolozsvári királyi ítélő tábla büntető tanácsa ismét foglalkozott a kolozsvári románság egyik ilyen botrányával, melynek számai még az 1902-ik évre vezetnek vissza. Akkor történt ugyanis, hogy *Giurgiu* János kolozsvári román ügyvédjelölt, véletlenül a Román Kaszinó választmányának egy bizalmas levelét felbontotta.

Természetesen ellenfelei siettek leváltatni megsértése címen rosszalási indítványt beadni a kaszinó választmányához. *Giurgiu*, mint tartalékos tiszti, a rosszalás indítványozóitól lovagias elégtételt kért, de azok megtagadták az elégtételt. *Giurgiu* úgy vett magának elégtételt, hogy 1902. január 31-én a Jókai-utcában *testileg insultálta* *Indre* László dr. ügyvédet, mint az egyik indítványozót.

A botrány kapcsán beleszólt a harcba akkor az egyik kolozsvári hírlap, az „Ujság” is. Az akkori segédszerkesztő ugyanis meginterjúvolta *Indre* Lászlót az ügy állása felől. *Indre* pedig az „Ujság” útján a botrány összes előzményeit és részleteit a nyilvánosságra hozta. *Giurgiu* nyancsak az „Ujságban” válaszolt és „becsülettrábló bandának” nevezte el a Román Kaszinó igazgató választmányát. A nyilatkozatok egymást követték s a dolog vége az lett, hogy *Almasán* Vazul, *Indre* László, *Papp* Imre, *Morár* István dr., *Karsay* Gábor és *Ilea* György dr. rágalmazásért büntügyi feljelentést tettek *Giurgiu* ellen.

A törvényszék *Giurgiu*t akkor két hónapi fegyházra ítélte rágalmazásáért, s az ítéletet a tábla is helyben hagyta, azonban a kir. kuria megsemmisítette az ítéletet és új eljárásra utasította a törvényszéket. A múlt évben második ízben is tárgyalás alá került az ügy, s a törvényszék *Giurgiu*t ismét két hónapra ítélte el.

A királyi ítélőtábla büntető tanácsa, *Gál* Jenő elnöke alatt, a felelőzés folytán tegnap foglalkozott ismét az ügyvel.

A tábla *Giurgiu*t felmentette a Kaszinó választmányára ellen elkövetett rágalmazás vétségéről, ellenben büntetésnek mondotta ki és 60 korona pénzbüntetésre ítélte a *Karsay* Gábor sérelmére elkövetett becsületsértés vétségében.

Giurgiu védője dr. *Biró* Balázs, az ítélet ellen semmisségi panaszt jelentett be azon a címen, hogy a bíróság a bizonyítást részére megtagadta. Az ellenpárt sem nyugodott meg az ítéletben és a felmentés miatt szintén semmisségi panaszszal élt.

San-Francisco pusztulása.

A tüzet lokalizálták.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, április 23.

A san-franciscoi rettenetes katasztrófa utolsó jelenetei játszódnak most le a lerombolt világvárosban. A veszedelem elmúlt és már csak kérlelhetlen pusztításai jelzik útját. A földrengést követő tűzvész is elült a romokon, amelyek közé mind többen költöznek vissza a halálra rémülten elmenekült lakosok.

A földrengés újabb részleteiről ma a következőket táviratozza tudósítónk:

San-Francisco, ápr. 23. A város lakosságának felét a vasut, mely ma ismét rendszeresen közlekedik, elszállította. A gőzök zsufolásig megteltek hajléktalan menekülőkkel, a kik az öböl környékén fekvő városokban oszlanak el. A San-Francisco-ban visszamaradt áldozatok számára megfelelő elegendőség és ital van. A hatóságok elrendelték a készlet rendszeres elosztását. A katonaság menhelyeket állított fel a hajléktalanok számára és az üres templomokban, elhagyott házakban helyezte őket el. Orvos is elég számban van jelen úgy, hogy pestis kitérésétől nem kell tartani. A tüze már lokalizálva van, csak a forró hamu füstölög még. Hír szerint 25 négyszögmérföld hever romokban. Megfigyelésemért, hogy az acélépítmények majdnem kivétel nélkül ellenállottak a katasztrófának.

Los Angeles, ápr. 23. San-Franciscoi menekültek borzasztó képet nyújtanak az ottani eseményekről. Egy asszony azt meséli, hogy hozzátartozóival együtt az utcán tanyázott, ahol biztonságban hitte magát a lángoktól, de az egyre terjedő tüztenger arra kényszerítette őket, hogy tovább meneküljenek. Egy helyen katonák és tűzoltók egy ember megmentésén fáradtak, a ki a romok közé szorult és könyörgött, hogy mentse meg. A szerencsétlennek csak a feje és a vállai és az egyik karja volt szabad. Szabadon maradt karjával hadonászott, segítségért kiáltva. A segítségre jövő katonák nem tudtak hozzáférni a szerencsétlenhez az égő ház lángjai miatt. Már csak egyetlen egy katona volt hátra. A mikor ez sem állta már a meleget és el akart menni, könyörgött neki a szerencsétlen áldozat, hogy lölje fejbe. A katona kezdet-

ben vonakodott, de végre is teljesítette kérését. Egy másik esetben egy rendőr lőtt rá egy eltemetett emberre, hogy megszábadítsa őt kinjaitól.

Berlin, április 23. Newyorkból jelentik: A biztosító társaságok megkezdtek a károkozások felbecslését. Az új építkezésekre nagymennyiségű gerendaacélt fognak Belgiumban és metországból rendelni. A san franciskói banktevéységüket már újból megkezdik. Több nagyobb pénz- és aranyküldeményt táviratilag küldtek San-Franciskóba.

Berlin, április 23. A veszély elmúlt. Tegnap kezdték meg az eltakarítási munkálatokat. Elelmiszer van elég, de ruháknak nagy hiány van. Hat tolvaj megölte az őket felelősségre vonó tisztet, mire az őrzőjárat rögtön lelőtte a tolvajokat. A kivégzettek száma ezekkel már ötvenre szaporodott.

Frankfurt, április 23. A katonaság vasmarokkal tartja fenn a rendet San-Franciscóban, fölnyitja az élelmiszert árusító üzleteket és megengedi, hogy mindenki saját használatára elegendő élelmiszert viihessen el. Szeszes italokat tilos az üzletekből elvinni. Amikor többen vonakodtak a magukhoz vett pálinkásüvegeket eldobni, a katonaság az engedelmességet megtagadó emberek közül öt lelőtte.

Köln, április 23. A Kölnische Zeitung táviratozza, hogy San-Francisco-ban már helyreállították a postai forgalmat és az első postacsomagokat már elküldték San-Francisco-ból. Egyszersmint megjelent a proklamáció, mely szerint minden levél San-Francisco-ból portamentesen lehet elküldeni.

London, ápr. 23. San-Francisco-ból érkezett táviratok szerint bizonyos, hogy a várost rövid időn belül újra fölépítik. Általában azt hiszik, hogy az új város sokkal szebb és nagyobb lesz, mint az elpusztult. A tűz által okozott kárt kétszáz millió dollárra, az elpusztult magántulajdont százmillió dollárra becsülik. Eddig még nem tudni, vajon a biztosító-társaságok ezeknek az összegeknek biztosítás által fedezett részét akadálytalanul ki fogják fizetni.

Urasszonyból — cseléd.

(A törvényszéki elnök telessége.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, április 23.

Ahol a munkát kellőképpen tudják megbecsülni és értékelni, ott talán fel sem tűnne az olyan eset, aminőről az alábbiakban szó van. Egy törvényszéki elnök neje, valaha vagyonos, gazdag urasszony cseléd sorba került: ez az egész. A mi társadalmunk tragédiának tekint ezt a lefelé haladó karriert, holott nem az, mert a munka, ha árt is a finom kezeknek, de be nem mocskolja őket. A tragédia a dologban legfeljebb az, ami a történet háttérében rejlik: egy hűséges szerelem megcsúfolása. Más semmi.

Cseréy Gábornénak az ura törvényszéki elnök volt Karánsebesen, ő pedig városzerte ismert és tisztelt asszony volt még másfél évvel ezelőtt. A sers kegyetlen csapással azonban elpusztították mindenét és most teljesen elszegényedve, szakácsnőnek szegődött el egy budapesti famíliához.

Cseréy Gábor karánsebesi törvényszéki elnök már öreg, beteges ember volt, amikor két esztendővel ezelőtt megnősült. Szép, fiatal uri

leányt vezetett az oltárhoz és a nászpár rögtön az esküvő után elutazott Olaszországba. Nehány hétre tervezték az utat, de néhány hónapig tartott, mire visszatértek Karánsebesbe. Az öreg törvényszéki elnöknek megártott az olaszországi ut, nagybeteg lett és alig öt hónapi betegség után meghalt.

A törvényszéki elnök végrendeletében polcvanezer koronát hagyott az özvegyre, aki vásznapiok eltelte után ismét férjhez ment: *egy asztalosmesternek lett felesége.* Az új házaspár elköltözött Karánsebesről szebb tájakra, *Monte-Carlóba*, ahol az asztalos nagy lábon élt és alig egy esztendő alatt elköltötte az egész 80000 korona összegű örökségét és eljásztolta az asszonynak közel huszezer korona értékű ékszereit is.

Az asztalosmestertől lett monte-carlói magánzó erre hirtelen otthagya a feleségét, mire a nagy nyomorúságba jutott asszony visszaköltözött Karánsebesre, hogy csendesen elvonulva éljen a nyugdíjából, amelyre az első férje részén igényt tartott. A nyugdíjkérvényt azonban elutasították azért, mert mindössze öt hónapig volt felesége Cseréynek és mert újból férjhez ment.

A szerencsétlen asszony most fölment Budapestre szerencsét próbálni, kísérletei azonban nem sikerültek. Hivatalban, irodában nem kapott állást és hogy ne haljon éhen, ma beállott *szekécsnőnek* Lugosi Miklós államvasuti hivatalnok házába.

Gabányi életveszélyben. Megostromolt községháza.

(Katonai karhatalom kirendelése.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, április 23.

Az a fanatizálás, amelyet a nemzeti régi kerületekben a román képviselőjelöltek a maguk érdekében kifejtének, ma ajnáló és elítélendő következményeket hozt maga után. A világosi járásban, ahol Pop C. István dr. aradi ügyvéd a románság jelöltje, a fanatizmus olyan fokra hágott, hogy Kovaszincen ma a felbőszült tömeg kövekkel és botokkal támadta meg a függetlenségi párt jelöltjét, *Gabányi Miklóst* és az annak kíséretében levőket, akik a felbujtott tömeg elől csak nagynehezen tudtak ép bőrrel megmenekülni. A község háza, ahová a megtámadottak vonultak, késő estig ostrom alatt volt s igazán csak a szerencsés véletlennek köszönhető, hogy a mai nap vérengzés nélkül mulott el.

A községben annyira izgatottak a kedélyek, hogy katonai karhatalom kirendelése vált szükségessé, mivel félt, hogy a románság a községbeli magyarokat is megtámadja.

A lázadás részleteiről kovaszinczi tudósítónk a következőket jelenti:

A világosi járás függetlenségi képviselőjelöltje, *Gabányi Miklós* most járja be a kerület községeit, hogy programbeszédét megtartsa s híveket toborozzon a nemzeti jelölttel, *Pop C. Istvánnal* szemben magyarság zászlaja alá. Kortesutján ma ért el Kovaszincra, ahol a románság vezető; már napokkal ezelőtt erős akciókat fejtettek ki, hogy a nemzeti jelöltek amugy is biztosra vehető győzelme annál impozánsabb legyen. Gabányi ma délután 4 órakor érkezett Világosról Kovaszincra kocsin. Kiséretében volt *Nagy József* pankotai plebános, a múlt héten megalakult világosi függetlenségi párt elnöke, továbbá a járás szolgabírája, *Novák Kor-*

nél és még számosan. A bevonulás vigzenesó között történt, a kocsikon hatalmas nemzetiszín zászlók lengtek.

A menet akadálytalanul ért el a község háza előtti térre, ahol Gabányi meg akarta tartani a programbeszédét. Alig állottak meg azonban a kocsik s alig állott fel a kocsikulcsra Gabányi, egyszerre fűlsiketítő zaj, fűtölés, szitkolódzás, fenyegetés támadt. A jelöltre váró 5—600 főnyi tömeg kivétel nélkül románokból állott, akik ily módon akarták megakadályozni a függetlenségi jelölt programbeszédét. Mivel azonban Gabányi nem ijedt meg a lármától s beszélni kezdett: a következő pillanatban *egész közsépről zúdult* a korteskocsokra. A botokkal, kövekkel és dorongokkal felfegyverkezett emberek olyan dühvel támadták meg Gabányit és kíséretét, hogy azoknak élete komoly veszélyben forgott, olyannyira, hogy a fenyegető tömeg elől futásban kellett menedéket keresniök. A kocsikról leugrálva, valamennyien *bemenekültek a község házára*, s ott eltorlaszolták az ajtókat.

A felizgatott tömeg most a község háza ellen fordult s azt körülvéve, dühös kiáltások között fenyegették a bentszortakokat:

— Agyonverünk benneteket! Kutyák!

Egy-egy kő is nekirepült a község háza ablakainak, amelyek csörömpölve törtek be. A gyoroki és világosi csendőrőrsök kirendelt 10 embere teljesen tehetetlen volt a felhevült emberekkel szemben. Hiába tüzték fel szuronyaikat, hiába igyekeztek fegyvereik agyával visszazoritani, szétverni a tömeget: amíg az egyik helyen tért nyitottak, a másik oldalon újabb csoportok tódultak a térre. A tömegben igen sok leány és asszony is volt. Ezek kiabáltak és izgattak legjobban, Egy-egy merészebb legény a csendőrökkel is szembeállott s hogy vérontás nem történt, az egyedül *Novák Kornél* szolgabíró érdeme. Novák ugyanis egyrészt a csendőröknek adott olyan utasítást, hogy csak a legvégső esetben nyuljanak fegyverhez, másrészt a tömeghez intézett csillapító beszédet. A népszerű szolgabíró nem is bántotta a fenyegető sokaság, de a csillapításra sem igen hederített.

Valamelyik suhanc ezenközben észrevett az egyik kocsin egy otffejtett nemzetiszínű zászlót. Ezt azután válogatott szitkok kíséretében *legázolták a sárba*, a rudját összetörték, a vásznat *leköpdösték és szétlépték*. A megeredt eső sem kergette szét a tömeget, amely állhatatos makacssággal várta, hogy a község házáról kijöjenek Gabányi és társai.

Ezalatt Gabányiék telefonösszeköttetést kértek Aradtól, de a vonalon éppen vihar volt s így a kapcsolásra hosszabb ideig kellett várakozni. Nagysokára tehettek csak jelentést az alispánnak, aki a veszedelmes helyzetet átértvén, azonnal intézkedett karhatalom kirendelése iránt. A megkeresett katonai hatóság rögtön készenlétebe helyezett egy száz emberből álló kombinált századot, hogy ezt a legközelebbi vonattal kiküldje Kovaszincra.

Künn a községben ezalatt nőtön nőtt az izgalom. Az udvarokon és a kapualjakban kövekkel felfegyverkezett emberek várakoztak, hogy amikor Gabányiék arra menekülnek, megtámadhassák őket. Erre azonban nem volt alkalmuk, mivel a beálló

szürkületben Gabányinak és kíséretének végre este fél 7 órakor *sikerült erős csendőrfedezet alatt megmenekülniök*. A fanatizált tömeg bosszuját a községbeli magyar iparosokon és kereskedőkön akarta kitölteni s többet ezek közül meg is támadott. A megtámadottaknak nem sikerült ugyan az inzultálást elkerülniök, de mégis ép bőrrel menekültek, — ki a község házára, ki saját lakására.

Hauslicht Dávid százados a 33-ik gyalogezred fentemlitett kombinált századával ma este háromnegyed 9 órakor vonult ki a várból s a 10 órai vonattal ment Gyorokra, ahonnan gyalog megy tovább a katonaság Kovaszincra. A községben a hangulat még mindig olyan, hogy *komoly aggodalmakra ad okot*.

Korteesvilág.

(Mi nem illik?)

Arad, április 23.

A nagyságos jelölt ur főkörtese kiutazik a néphez. Az isteni néphez hogy beszéljen a nép nyelvén és híveket toborozzon

A kortes: Adj Isten, András koma! No, hogy ityög a fityög, lánclobogós adta-szödtő vöttő törömtöttő?

András: Köszönöm, csak vagyok. (Vasvilla-szemmel nézi az ur vendéget.)

A kortes: Hej, azt a rézfán fűzeselő, fűtölő csuháját ennek a pocsek világnak, tudja-e András komám, hogy milyen szél futt öngem idő?

András: Majd mögmongya, ha akari.

A kortes: Tyü, a Kari! A Kari! Az ám a negy legény, csak tudná kend! Olyan a szája, mint a csurrantott méz, aztán ugy megérdököi a szükségbeli dolgait a tanyavilágnak, hogy két olyan ömber, mint kigyelmed is, mög magam la, nem konyitanánk még hozzá ső.

András: Hát ha nem konyit az ur, minek gyütt ide?

A kortes: Hogy ki-apszaltajam az hangulatbéli mivoltok szempontjait, hogy békesség okaért lögyön mondva: például, hát izé, hogy is mondjam, voltaképpen ide-oda, emerre amarra, hogy megtudjam a bajbéli állapotokat: a kigyelmed kispejlova lábán meg van e az acélpátkó, amit Rózsa Sandor vert rá, aztán a pengő gatyát hogy löbögteti a szél kis kalapja mellett, és mögvan e még illő ögészségben az árva leányának haja, jól durran e a Badrija és nem döglött e mög a Karikás? Hallom különben, hogy a Sára néni nagy bajba van és Ferenc pálinkát ivott...

András: Nem ré-zögös az én feleségöm, halja-e!

A kortes: Nem is mondtam, esolokolom azt a szépen csicsörgő száját kendnek, csak aszontam, hogy gyomorhajos.

András: Hisz még az kéne! Ugyan el nem vöttem vóna sohase...

A kortes: Hellös! Igaz! Ugy van!... Jaj de jól beszél kend! Tyü, pádimentom, cakramentom, hegyen-völgyön lakoda'om, kiállok a kiskapuba, de jól beszél kend! A világra ölelem a keblemet, végig megyek a nagy utcán és rozmaringszál lesz a kezemben, imakönyv a kis hajamban, ugy örülök a kelmed bölcsességének, ögyem azt a szép pofáját!

András (hátrább megy): Nonó, meg ne csokoljon mán... Nem vagyok én ló, hogy csókolózzak...

A kortes: Ne féljen kend, hanem csapjon a közembe, aztán igérje mög, hogy a mi jelöltünkre szavadzik.

András: Mönjén be az ur a nagyházba, nyilván eltévöszitötte a személyeket. Ott van a gazda.

A *kortés* (kiegyenesedik; dühösen): Hát miért nem szolt kend? . . . Pihá! . . . Paraszt!

András: Jóegészségöt. (Mevetöben végignézi a távozók az istállóba)

Ezt a viccet Mezei Ernő-öl, a híres publicistáról elevenítették fel:

Mezei Ernő Misko'con a II. kerületben volt felépítve függetlenségi programmal. A választás előtt egy héttel nagy hallgatóság előtt hatalmas beszédet mondott s amikor lement az emelvényről, egy öreg polgár oda ment hozzá:

— Rettenő szép beszédet mondott az ur, csakugyan megérdemelné a képviselőséget, hanem allgha választhatják itt meg.

— Ugyan miért ne, bátyám, ha már a beszédem is tetszik.

— Mert az ur zsidó.

— Hát olyan nagy baj ez?

— Tetszik tudni, bajnak nem baj . . . de nem illik . . .

SPORT.

+ A női tornaszakosztály a lyceumban. Az *Aradi Tornaezcsület* körében létesült női tornaszakosztály, mely másfél évig a tanítóképző intézet tornacsarnokában tornászott, holnaptól kezdve ismét visszajön a liceumi tornacsarnokba, hol már ezelőtt is tornászott. A tanórák hetenként háromszor, kedden, csütörtökön és szombaton d. u. 4-5 óráig tartatnak. A női tornaszakosztályt *Kopp Erzsébet* polgári leányiskolai tornatanító vezeti, miről a női tornaszakosztály tagjai értesítettek. *Az elnökség.*

A kormány és a nemzetiségek.

Az első támadás.

— Az *Aradi Közlöny* távirati értesítése. —

Arad, április 23.

A mandátumosztó központi bizottság ma tartotta utolsó ülését és most már az országon a sor, a képviselőküldési jog gyakorlásával választani a bizottsági utasítás respektálása és mellőzése között.

Érdekes, hogy az új kormány ellen az első éles parlamenti támadás az osztrák *Reihhsrath*-ban fog elhangzani.

Nincs paktum.

A *Magyar Tudósító* a következőket jelenti: A lapokban az a hír jelent meg, mintha a kormány és a nemzetiségek között a kerületekre nézve megállapodás jött volna létre. Ezzel szemben illetékes helyen fölhatalmaztatott a *Magyar Tudósító* annak kijelentésére, hogy csakis a román képviselőjelölteknek, jelesen *Lukácsiu László* kivánságára összehívott értekezleten az általuk kijelölt öt nemzetiségi férfi jelent meg, amely értekezleten meg akarták tudni a kormány álláspontját. Ezt a jelenvolt miniszterek, nevezetesen *Wekerle Sándor*, *Kossuth Ferenc*, *Andrássy Gyula* gróf és *Apponyi Albert* közölték is velük. A lapok által említett kerületekre nézve megállapodás köztük létre nem jött, sőt tárgyalások sem folytak. A többi nemzetiségekkel pedig általában még a kormány programjának megismerése végett sem folytak semminemű tárgyalások.

Osztrák támadás a magyar kormány ellen.

Bécsből táviratozzák: Az osztrák képviselőház holnap megnyitó ülésén a keresztény-szociálisták friss rohammal kezelik meg azt a *hadjáratot*, melyet a magyar kormány ellen bejelentettek. Sürgős indítvány

kapcsán a keresztény-szociálista szónokok támadó beszédek fognak mondani és így akarják provokálni *Gautsch* báró miniszterelnököt arra, hogy minél hamarabb nyilatkozzék a magyar dolgokról. A keresztény-szociálisták támadását a német-nemzetiek és a konzervatív nagybirtokosok is támogatni fogják. A támadás kiinduló pontja a magyar kormány tagjainak a *kiegyezés kérdéseben tett nyilatkozatai*. *Gautsch* az osztrák pártok vezetőivel folytatott tanácskozáson iparkodott ugyan a képviselőket ettől a szándékuktól eltéríteni, arra való utalással, hogy a magyar kormányval még semminemű érintkezése ebben a kérdésben nem volt, de a miniszterelnök minden kapacitálása egyelőre hiábavaló fáradozás volt.

Új igazságügyminiszteri államtitkár.

Polónyi Géza igazságügyminiszter legközelebb be fogja tölteni a miniszterium adminisztratív államtitkári állását. Erre az állásra a bírói karból szemeltek ki jelöltet és ez annyival indokoltabb, mert miniszter és a politikai államtitkár az ügyvédi karból kerültek a miniszterium élére. Hír szerint *Imling Konrád* kuriai bírót fogják erre az állásra kinevezni. *Imling* jelenleg az igazságügyminiszterium kodifikacionális osztályának vezetője.

A kiegyezési tárgyalások.

Bécsből táviratozzák: A *N. Fr. Pr.* estilapja *Polónyi Géza* igazságügyminiszter programbeszédéről a következőket írja:

Arra a kabinetre nézve, melynek elnöke ismételt nyilatkozatokban hangsúlyozta, hogy a kormány a 67-es kiegyezése támaszkodik, jellemző az: új igazságügyminiszternek programbeszéde, mely abban csucosodik ki, hogy rendithetetlenül bizik a független magyar nemzeti állam kiépítésének sikerében. Ha úgy fogjuk is föl a programbeszédet, hogy abban nem a *Wekerle*-kabinet igazságügyminisztere, hanem a képviselőjelölt szólalt meg és ha figyelembe vesszük azt is, hogy a miniszterelnök határozottan hangsúlyozta, hogy azok a pártok, amelyek a kabinetben képviselvék, politikai speciális programjukat egy időig függőben hagyják és csak a választói reform megvalósulása után fognak ahhoz hozzájárni: az igazságügyminiszter beszédében határozottan fölismertethők azok a szempontok, amelyeknek tekintetbe vételével 67-es alapon folyni fognak az osztrák kormányval a kiegyezési tárgyalások, amelyek elől kitérni nem lehet.

Apponyi az amerikai magyarokhoz.

A politikai helyzetben bekövetkezett nagy fordulatról *Apponyi Albert* gróf kultuszminiszter a clevelandi *Szabadság* c. laphoz intézett következő táviratban értesítette az amerikai magyarokat:

Kohányi editor *Szabadság*

Cleveland.

Ideiglenes kormányt vállaltunk az általános szavazati jog alapján a választási reform keresztülvitelére. Ez meglévén, új képviselőházat választunk és az ideiglenes kormány lemond. Egész

programunkat fentartottuk, de a katonai követelések megvalósítását az új parlamentnek tartottuk fenn, amely szélesebb alapon fog dönteni. Ezzel anélkül, hogy bármit föladtunk volna, az alkotmányválságot elkerültük s a királyt a nemzeti ügy vezéreivel állandó összeköttetésbe hoztuk. A korszakos demokratikus reformot a nemzet megerősítésére kezünkbe vettük és a végleges kibontakozás esélyeit kiszámíthatlan mértékben fokoztuk. Arra az időre, amelyen át nemzeti követelményeink a választási reform keresztülviteléig fölfüggesztettek, ujonclétszám emelést nem vállaltunk. Az egész ország óriási lelkesedéssel fogadta ezt a megoldást, bizva a jövőben. *Apponyi Albert.*

A horvátok a kormány mellett.

Zágráb-ból táviratozzák: A horvát, dalmát és szerb ellenzéki képviselők tegnap kongresszust tartottak, amely azzal a határozattal végződött, hogy az egyesült ellenzéki pártok a magyar nemzet küzdelmét továbbra is a leghatározottabban fogják támogatni.

Egy másik *zágrábi* távirat jelenti: *Pejacsevich* Tivadar gróf a nemzeti párt ülésén kijelentette, hogy a klub elnökével, *Tomasich* Miklóssal egyetértésben *Wekerle* Sándor miniszterelnökhöz ment és a magyar államtól teljes garanciát kapott minden aktuális követelés kedvező megoldására nézve. Ezek a kérdések a horvát nyelv használata a közös hivataloknál, horvátok kinevezése ezekben a hivatalokban, a vasuti kérdés és a horvát kereskedelem és ipar fejlesztése. A nemzeti párt érdeme, hogy a közös kormány elfogadta ezt az álláspontot és a *kiegyezési törvény pontos betartására kötelezte magát*. A koalíciós kormány hasonlóképp meg fog győződni arról, hogy a nemzeti párt jövőre is ápolni fogja a barátságos viszonyt a magyarok és horvátok között.

HIREK.

— **A Kossuth-szobor pályázata.** Az aradi Kossuth-asztaltársaság mai ülésén, *Schwarz* Zsigmond titkár indítványára elhatározta, hogy a Kossuth-szobor pályázatot előkészítő bizottságnak *hetven ezer koronás pályázati kiírását fogja javaslatba hozni*. A szobor-alap javára a múlt héten kisebb adományokból 88 korona 40 fillér folyt be.

— **József főherceg fia beteg.** *Budapestből* táviratozzák, hogy *József* főherceg fia, *József Ferenc* főherceg, f. hó 19-étől vörhenyben betegen fekszik. A főherceg közállapota a körülményekhez képest jó.

— **Wlassics a közigazgatási bíróság elnöke.** *Budapesti* tudósítónk táviratozza: *Wekerle* Sándor miniszterelnök holnap vagy holnapután *Bécsbe* utazik. Ez alkalommal előterjesztést tesz a királynak a közigazgatási bíróság elnöki székének betöltése iránt is. A közigazgatási bíróság elnökévé tudvalevőleg *Wlassics* Gyulát nevezik ki, aki éppen ezért nem is vá képviselőjelöltséget.

— **Kossuth Ferenc távirata az aradi választásokról.** *Kossuth* Ferenc kereskedelmi ügyi miniszter a következő köszönő táviratban intézte *Bene* Gyulához, a vasuti tisztviselő szövettségének aradi elnökéhez:

Tisztelt Elnök ur!

Kereskedelemügyi miniszterre történt kineveztetésem alkalmával nyilvánított szívélyes üdvözléteért fogadja észinte köszönetem kifejezését. Mondanom sem kell, hogy a vezetésemre bízott ügyeket erős kézzel abban az irányban vezetem, ahol az önálló magyar államiság magasztos összesége, az önzetlen hazafiság öserejével felépül.

Fogadja elnök ur igaz tiszteletem nyilvánítását.

Kossuth.

— **A város új építési felügyelője.** A város mérnöki hivatalának egyik régi tisztviselője, *Bécs Dániel* építési felügyelő május elsején nyugalmába vonul. Az építési felügyelőt a polgármester nevezi ki és holnap — mint értesülünk — nyolcvan törvényhatósági bizottsági tag aláírásával ellátott beadványt nyújtanak át *Institúris Kálmánnak*, amelyben azt kéri, hogy építési felügyelővé *Tenczlinger Károly* aradi építész, törvényhatósági bizottsági tagot nevezze ki. *Tenczlinger Károly* tudvalevőleg vizsgázott építőmester, akinek nagy gyakorlata is van ezen a téren, tehát kiválóan alkalmas az építési felügyelői állásra.

— **Vidéki tanárképzőtárak szövete.** Vasárnap délelőtt Csanád, Torontál és Csongrád megye több nagyobb pénzügyintézetének képviselői Szegeden értekezletet tartottak, amelyen megalakították a *Szegedvidéki takarékpénztárak szövete* kezdetét. Az új szövetezetnek, melyhez hasonló eddig még csak Debrecenben működtek, főadata lesz a Szeged körüli vármegyék pénzügyintézeteinek anyagi és erkölcsi érdekeit megvédeni és a takarékpénztárak működésének és ügyvitelének hatályosabb ellenőrzésére vonatkozó törvényhozási intézkedést kipróbált gyakorlati útmutatással előkészíteni. Köztudomású, hogy különösen a magyarországi nemzetiségek kezében levő bankok és pénzügyintézetek alapszabályszerű működésüktől egészen eltérő tevékenységet fejtenek ki. Ennek a vizsgálásnak megszüntetése az új kormány egyik sürgősebben megoldandó feladata lesz, amelynek keretében az új szövetezet már támogatni akarja a kormányt. A szövetezet egyik alapszabályszerű feladata a körzetébe eső takarékpénztárakat a *Magyar pénzügyintézetek országos szövete* kezébe bevonnai, hogy ennek presztízse alatt az intézetek érdekeit megvédhesék. Az értekezlet, amelyen *Bogdán Zsivkó* dr. nagykikindai polgármester és bankigazgató elnökölt, a szövetezet tisztikarát a következőkép alakították meg: elnök *Vass Károly*, a szeged-csongrádi takarékpénztár vezérigazgatója, alelnökök *Fáry Antal* hódmezővásárhelyi és *Bogdán Zsivkó* dr. nagykikindai takarékpénztári igazgatók. A tisztikar többi tagjait az új szövetezet legközelebb fogja megválasztani. Az értekezleten résztvett *Ottenberg Tivadar*, az Aradi első takarékpénztár vezérigazgatója a Magyar pénzügyintézetek országos szövetezetének választmányi tagja is. Legközelebb megalakul az *aradvidéki takarékpénztárak szövete*, melyhez az arad-, hunyad-, tomes- és csanád megyei pénzügyintézetek fognak tartozni.

— **Aradmegye ügyel.** Aradmegye állandó választmányja ma *Dálnoki Nagy Lajos* dr. alispán elnökléte alatt ülést tartott, amelyen a holnapi közgyűlés egyes pontjait tárgyalták. *Schill József* főjegyző bejelentette, hogy a *Bibies* íele ösztöndíjra az ösztöndíj-bizottság első helyen *Brück Istvánt*, második helyen *Strasser Gézát* és harmadik helyen *Szathmáry Istvánt* jelölte. A választmány a kórház kibővítésére vonatkozó javaslatot pártólólag fogja a közgyűlés elé terjeszteni. Végül felolvasták *Wekerle Sándor* miniszterelnöknek a kormány kineveztetéséről és hivatalba lépéséről szóló leiratát. Az ülé-

sen *Dálnoki Nagy Lajos* alispán elnökléte alatt a következők voltak jelen: *Kintzig János*, *Szathmáry Gyula*, *Nachtnébel Ödön*, *Schill József*, *Boross Iván*, *Heppes Aladár*, *Darányi János*, *Henthó Jenő* és *Török Ferenc* dr.

Ugyancsak ma tartott ülést a megye központi választmányja is, amelyen az elnök *Dálnoki Nagy Lajos* alispán bejelentette, hogy *Csedly Károly* és *Török Géza* világosi, illetve szentannai választási elnökök lemondtak tisztségükről. A központi választmány a világosi választásra *Czegka Zdenkót*, a szentannai választásra *Prekupás Illés* drt küldte ki választási elnökökkül.

— **Második vasuti vonal Fiuméba.** A fiumei vonalon a forgalom a jelenlegi vonal kedvezőtlen viszonyai következtében gyakran csak nagy nehézségek árán lévén lebonyolítható. *Kossuth* Ferenc kereskedelmi miniszter — amint budapesti tudósítónk jelenti, — elrendelte a Máv. igazgatóságának hogy tegye sürgősen tanulmány tárgyává egy Fiuméba vezető második vasuti vonal kérdését, különös tekintettel olyan vasuti vonal létesítésére, amelynél a jelenlegi fiumei vonal hátrányát képező rendkívüli emelkedések és vízvételési nehézségek mellőzhetők legyenek.

— **Csanádmegye rendkívüli közgyűlése.** *Hervey* István alispán Csanádvármegye törvényhatósági bizottságát e hó 28 ára rendkívüli közgyűlésre hívta egybe. A gyűlés tárgyai: a kormány üdvözlése, a *főispáni beiktatásra* vonatkozó előterjesztés s az évnegyedi rendes közgyűlésnek május 7-éről való elhalasztása.

— **Verhovay Gyula temetése.** Tegnap délelőtt 11 órakor temették el *Verhovay Gyulát* pusztabattonyai birtokán a Kövér-család ottani sírboltjában. A temetésen megjelent az elhunyt számos barátja és tisztelője, hogy utolsó útjára kísérjék a magyar közéletben valamikor nagy szerepet játszott publicistát és politikust.

— **Iparpártolás.** A magyar iparpártolási mozgalom irányítására hivatott aradi *ipartanács* április hó 25-én d. u. 6 órakor a városháza tanácsstermben ülést tart.

— **Érdekes eljegyzés.** *Isáky K. Gábor* dési földbirtokos eljegyezte *Jesko* Ariadne kisaszszonyt, a kolozsvári Nemzeti Színház volt tagját.

— **Diák-öngyilkosság.** *Békéscsabáról* táviratozzák: *Janurik Pál*, a szarvasi gimnázium ötödik osztályának tanulója ma délután Békéscsabán *szíven lötte magát* és nyomban meghalt. A kis diák hátrahagyott levelében azt írja, hogy *egyik tanárnak feleségébe volt szerelmes.*

— **Egy aradi báró halála.** *Bécsből* táviratozzák: *Buttler* Ernesztin bárónő, földbirtokos neje itt meghalt. Az elhunyt *Aradon* született és Bécs művészi és urí köreibben nagy szerepet vitt.

— **Tizenhét pár esküvője.** A gáji kapitányi hivatalban vasárnap délelőtt folytatták az eddig vad házasságban élő cigány-házaspárok csoportos esketését. Ezuttal *tizenhét párt* adott össze az anyakönyvvezető. A polgári házasságkötés után az egyházi áldást is fölverték. A görög katolikusokhoz *Teleszku* György kanonok, a ki az esketést díjtalanul végezte, szép beszédet intézett. A vasárnap összeadott párok ezek voltak:

Kovács Pásku — Bregyán Mari, Lingurár János — Lipitor Mari, Lingurár Antal — Muzsikus Eva, Lugos György — Román Anna, Lukács József — Kovács Perszida, Mangucz Sándor — Farkas Emma, Gligor Jakab — Gligor Anna, Csurár János — Gruja Mari, Csurár Pál — Vlasics Mari, Kovács Sándor — Demján Szanda, Mangucz József — Lipitor Iona, Lingurár József — Muszka Gyula, Kovács Illés —

Tulkán Virág, Muntyán János — Jencs Erzel, Csurár József — Lipitor Emilla, Csurár Péter — Mihucz Perszida, Lingurár János — Lingurár Iona.

Ezek szülei nagyrészt törvénytelenül éltek együtt s a saját nevüket sem tudták máig.

— **Kétmillió erdőeladás Kisjenőn.** Holnap délelőtt érdekes saukció fog lefolyoi *Kisjenőn*, a főhercegi uradalom intézőségénél. Egy, az uradalomhoz tartozó 1800 holdnyi erdőrészt kerül nyilvános árlejtés útján eladásra. Az aukcióra ma már több budapesti és bécsi nagy fa-kereskedő cég kiküldöttje Aradra érkezett, hogy az árverésen részt vegyen. Az erdő kikiáltási ára *két millió korona.*

— **Halálozás.** *Csermák* Gyula aradi vendéglős, a 888-ashoz címzett vendéglő tulajdonosa tegnap reggel meghalt. Aradon sokan ismerték az örökké vigkedélyű embert. Az elhunyt szombaton este még vígan borozgatott egy társaságban és senki sem sejtette, hogy másnap reggelre halott lesz. Halálát kiterjedt rokonsága gyászolja. Temetése ma délután három órakor volt az alsó temetőben.

— **Az orvos tragédiája.** *Moszkvából* táviratozzák: Megdöbbentő eset tartja izgatottságban a város közönségét. Egy huszonöt éves fiatal asszony megjelent *Lebedov* orvosnál, hogy megdagadt manduláját operáció útján eltávolíttassa. A fiatal asszony a műtét alatt meghalt, mire a megrémült orvos a másik szobába fut és nagy adag morfiummal *megmérgezte magát.* Az orvos nyomban meghalt.

— **Banket — telefonon.** Egy jókedvű, vidám színházi társaság esténként a fővárosi „Gambrinus-vendéglő” külön szobájában vacsorázik. Az asztalfőn *Ujházi* mester ül s körülötte mindazok, akik őt szeretik s akiket ő szeret. *Ujházi* mester mostanában sokat vendégszerepel a vidéken és mindenünnen hoz valamit az ő asztaltársaságának. De különben is mindig nagy lakmározások folynak itt. Így a héten maga a vendéglős áldozta föl az *Ujházi* asztalnak azokat a pompás fajdkakasokat, amelyeket a vidékről kapott. Nagy fajdkakas lakomát csaptak, a melyen azonban maga a Mester nem lehetett jelen, mert Aradon vendégszerepelt éppen. Valahogy mégis ki akarta venni a maga részét a dologból; de hát hogyan? . . . *Bedthy* László végre kieszelte a módját. A társaság egyik tagjának, a derék *Vágó* Bélanak a telefonfülkében találtak. Beállítottak egy kis asztalkát a fölkébe, amelyet szépen kivilágítottak és *Vágó* ott vacsorázott. De csak néhány másodpercig volt egyedül. Pontban 11 órakor megszólalt a telefon:

— Halló! Budapest?

— Igen Gambrinus. Hát ott?

— Arad. Ujházi.

— Jó estét, Mester! — mondotta még *Vágó*, aztán elkezdett belecsámcsogni a kagylóba és közbe egyre így sóhajtozott:

— Jaj, de jó ez a spárga!

— Jaj, de pompás ez a fajdkakas!

— Jaj, de kitűnő ez a tészta, ez a likőr, ez a bor!

— Ujházi hallgatta mindezt Aradon, de egyszer csak megszólalt ő is:

— Nyujtsd már ide azt a tálat, te marka! . . .

— **Megbirságot főispán.** *Miskolcra* táviratozzák: *Brezovay* András, volt borsodi főispán, akinek fölmentése a hivatalos lap pénteki számában megjelent, tegnap délután a hat órakor érkező gyorsvonattal Budapestre Miskolcra utazott, hogy összecsomagolja holmijait és bucsulátogatásokat tegyen. Ez alkalommal a volt főispán még régi igazolványával utazott a vonaton és azt mutatta föl a kalauznak. A kalauz megnézte a jegyet, aztán így szólt:

— Kérem, tudtommal ő felsége már fel-

mentette hivatalától, többé már nem főispán s így kérdem, milyen jogon és címen utazik azal a jeggyel, amely már nem illeti meg.

Brezovay mentegétozni kezdett, a kalauz azonban figyelembe sem vette, hanem igyszólt:

— Minthogy jogtalanul használt vasuti jegyet s ezzel ingyen akart utazni, én a jegyet elkobozom és ön ellen az eljárást megindítatom.

A kalauz tényleg elkobozta az igazolványt és a volt főispánt a jegy árának háromszorosára, ötvennégy koronára nyomban meg is büntette.

— Munkásgyűlés. Az aradi ács és famunkások szakszervezete vasárnap délelőtt gyűlést tartott a városháza kistermében. A gyűlésen, amelyen mintegy kétszázan voltak jelen, Vogel Jenő elnökölt, aki hosszabb beszédben lelkesítette a munkásokat a választásokon való összetartásra. A szónok lelkes éljenzések között jelentette ki, hogy ha a parlament nem szavazza meg az általános titkos választói jogot, — amint azt Kristóffy József volt belügyminiszter tervezte, egy a munkások az egész országban ki fogják mondani az általános sztrájkot. A gyűlésen a rendőrség részéről Moldován Odón rendőrhadnagy volt jelen.

— Kortestanya az öltözőben. Politizálnak mindentelé Thália berkeiben. De annyira sehol, mint a Király Színházban, a Fedák Sári öltözőjében. Az isteni Zsazsa, a kitűnő Sára, egész kortestanyát rendezett be az öltözőjében, s onnan dirigálja a marosújvári választási harcot. Az öltöző tele van plakáttal, zászlóval, kortestollal, tulipánnal és — asszonynéppel, amely a nagy munkában segédkezik. Julia, az isteni Zsazsa, a kitűnő Sára főhadsegéde, vagy vezérkari főnöke, nem törődik immár a színházi intrikákkal és kuliszaharcokkal; elméjét nem zavarják papirmassé gondok s ha mostanában tanácsot ad, hát ez a valóságos belső titkos tanács nem arra vonatkozik, hogy hogyan kell a nagy lelki izgalmakat ábrázolni, hogyan kell domborítani, alakítani, játszani és hódítani; hanem azt tanácsolja, hogy mit kell írni a kerület nagyfajúinak, hova kell zászlót küldeni, hova tollat és hova pénzt. Bizony erről a kortestanyáról indítottak utnak tegnapelőtt este 3000, mond: háromezer koronát alkotmányos költségekre a marosújvári kerületbe. Az isteni Zsazsának, a kitűnő Sárának segédkezik tehát mindenki. A Király Színház apraja nagyja éppen úgy, mint a Népszínházak, akik árándulnak vizitbe a kortestanyára, s akiket aztán hálából — megautomobiloztat Fedák Sári. Ahányan csak felférnek a fehér automobilra, mind felkapaszkodnak reá és aztán — hajrá! — utcákon, utakon, tereken át, ki a ligetbe, vagy Budára! A minap is így történt s valaki, aki rémülten nézte ezt a száguldo fehér automobil, így szólt Ujházi mesterhez, aki ott állt mellette:

— Ez már vakmerőség. Hogy mer ez a leány automobil vezetni!

— No, — felelte csöndes rezignációval a mester, — ha énekelni mer!

— Tragédia egy orosz tiszt családban. Péterváról jelentik: A város egyik előkelő pontján, a Szergiusz-utcában családi dráma történt. Ott lakott Rutkovszki tüzérezredes feleségével és három felnőtt leányával. Az utóbbi időben nagy nyomorúsággal küzdött a család. A mikor az asszony tegnapelőtt este nyugalomra tért, az ezredes még az ebéd közben maradt leánysival. Egy lombikban valami folyadékot forralt, ami föl sem tűnt a leányoknak, mert apjuk kémiai tanulmányokkal is foglalkozott. Tegnap reggel Rutkovszkiné holtan találta az ebéd közben férjét és két leányát. A lombikból elszállt mérges gáz okozta halálukat. A legidősebb leányt eszméletre térítették az orvosok. Az ezredes rövid írást hagyott hátra, amelyben ezt mondja: *Meghalok, mert a családomat nem hagyhatom anyagi támassz nélkül.* Rutkovszkit úgy

látszik, el akarták bocsátani a hadseregéből s azért követte el az öngyilkosságot, hogy nyugdíját biztosítsa családjának.

— A kereskedelmi kamarából. Az Aradi kereskedelmi és iparkamara a következőket hozza az érdekeltek tudomására: 1. Az amerikai konzuli szabályzatnak március hó 1-jén életbelépett új rendelkezése szerint az Egyesült Államokba rendelt állatok, élelmi szerek, ruházatok és házi berendezési tárgyak elszállítására alkalmából az egészségügyi bizonyítványok az Egyesült Államok budapesti főkonzulátusának ideje korán bemutatandók hit-lesítés végett. 2. A f. é. március hó 1-je előtt Romániába érkezett összes áruk, melyek vámhivatalilag idejekorán bejelenthetők nem voltak, a régi vámtarifa alapján kezelendők. 3. A kereskedelemügyi miniszter Sialó Aradmegyei közseg részére minden szerdán állatfelhajtással egybekötött, helypénzszedés nélküli hetivásárt engedélyezett. 4. A csanádmegyei Apátfalva községben április hó 29 ére eső országos vásárok ez évben kivételosen május hó 12 én való megtartását engedélyezte a kereskedelemügyi miniszter.

— „Hotel Miramare” Cirkvenicában. A budapesti „Hungária” szállóban megszálló aradiaknak régi ismerőse Adám Jenő helyettes igazgató, aki most Cirkvenicában „Hotel Miramare” néven egy új, modern szálloda igazgatását vette át. Adám Jenő igazgató kiváló gondot és figyelmet fordít rá, hogy a Cirkvenicában nyaraló magyarok jól és otthonosan érezzék magukat előkelő szállodájában.

— A kuruzslás áldozata. Glogováci tudósítónk táviratozza: Schmalcz Péter, Fwte Adám glogováci birtokos szolgája a múlt héten oly szerencsétlenül esett be egy gödörbe, hogy kificamította a jobb lábát. A baleset után Szentleány falura szállították, ahol orvos helyett kuruzsló asszonyok gyógykezelték. A sok hókuszpókuszának az lett a vége, hogy a legény tegnap meghalt. Az esetről jelentést tettek az aradi ügyészségnek, amely nyomban megindította az eljárást a kuruzslók ellen. Az elhunyt legényt ma boncolták fel. A boncolást Auszterweil László dr. törvényszéki orvos és Posgay Lajos dr. tisztí főorvos végezték és megállapították, hogy a legény a kuruzslás következtében pusztult el.

— Megtámadott újságlíró. Nyíregyházáról jelentik: Kuton, a „Szabolcs” című lap egyik munkatársa, lapjában az éjjeli kávéházak ellen írt. A pincérek tegnap éjjel a kávéházban megtámadták. Kuton lelővéssel fenyegette támadóit és a szeparéba menekült és midőn ide is utána mentek, az első benyitóra rálőtt. A sebesült állapota aggasztó.

— Halálos szerelem egy női szoborba. Csikágóból a következő rendkívüli esetet jelentik: Fulponi Ponlepo olasz szobrászsegéd beleszeretett a 175 Adamsstreeti műteremben lévő meztelen márvány női szoborba. A szobor iránt való szerelmének vége az lett, hogy a minap a szobor előtt föbe lötte magát és nyomban meghalt.

— Ongyilkos aradi inas. Erdélyi Ferenc tizenhatéves, inasgyerek ma az ötemető közelében mellbe lötte magát. Az arra járók értesítették az öngyilkosságról a mentőket, akik a kórházba szállították a súlyosan sebesült fiút. Itt Murády Almos ügyeletes rendőrtisztviselőnek azt vallotta, hogy mostoha anyja kegyetlen bánásmódja miatt akart meghalni.

— Tűz Kurticsón. Kurticsi tudósítónk jelentik: Friebeisz Miklós kurticsi földbirtokos tanuján e hó 15 én tűz ütött ki, amely elhamvasztott egy disznóolat és egy cirokkazalt. A tüzet a cselédség rövid idő alatt eloltotta. A kár kétszáz korona.

— Jövahagyás. Az aradi munkás dalegylet és a mikalakai önkéntes tűzoltó testület alapszabályait a belügyminiszter láttaozta.

— Jótékonyág. Szemes Soma, a Bessenb'uh H. és társa cég főnöke 25 koronát adományozott az Aradi Kereskedők Köre kereskedelmi nyugdíj alapja javára. Az adományért ezuton is köszönetet mond Tedeschí Viktor elnök, Glück Dezsó alaptökogondnok.

— Köszönetnyilvánítás. Schreyer József és neje (Budapest) bold. Mittler Zsigmond ravatalára szant koszoru megváltására 15 koronát ajándékozta az aradi Chewra kadischának, mely kegyeletes adományért ezuton is köszönetet mond az elnökség.

— A tudomány bebizonyította, hogy az emberi szervezet — különösen a fejlődésben levő — elegendő mennyiségű zsiradékot igényel és hogy a csukamájolaj jó hatása kevésbé annak titkos sajátságában, mint inkább annak zsirtartalmában (könnyen assimilálódó) rejlik Zsir anyaggal való elégséges táplálék a legjobb hatást gyakorolja a növényre. Különösen fontos az idegekre is, a kiadós táplálék zsiranyaggal, ami újabb tapasztalatok szerint meggyőződen bebizonyult. Sajnos, az északi tájakon állatoktól nyert ételzsiradékok igen drágák, más részben nehezen emészthetők is. Es így a hazi asszonyra nézve egy áldás, hogy most Ceres ételzsir, a legfinomabb kókuszdióból egy ideális zsiradék áll rendelkezésére, amelynek segítségével a tudomány követelményének megfelelően jól, kellemes ízű és olcsón táplálhatja családját.

— Eső ernyő kiárusítás. A Központi szállodában lévő kiárusítási helyiségben, amely csak még 8 napig van nyitva, ériási mennyiségű selyem női és férfi esőernyők lesznek 1.75 forint és 1.95 forintért elárusítva. 1223

— Hajhullás ellen használjon Perolint 1 üveg 1 kor. Vojtek és Weisznál. 112

NAPIREND.

Április 24. Kedd. Róm. kath. naptár: György vértanú. — Protestáns naptár: György. — Görög-keleti naptár (április 11.): Antipa. — A nap kél 4 óra 38 perckor, — nyugszik 7 óra — perckor.

Időjárás. A központ meteorologiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint, a mai napra a következő időjárás várható: Változékony, hűvös, sok helyütt csapadék.

Április 26. Az aradvidéki tanítóegyesület rendkívüli közgyűlése délelőtt 9 órakor (Polgári főiskola.) — Iskolaszéki ülés délután 4 órakor.

Április 28. Az aradi szegénytanulókat segélyező-egyesület közgyűlése délután 4 órakor (Városház.)

Április 29. Az aradi Lloyd-társulat közgyűlése délután 2 órakor.

Április 30. Az aradi vízvezeték művek részvénytársaság közgyűlése délután 4 órakor (Aradi első takarékpénztár.)

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Április 23. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felül sulyban 125—127 fillérig; öreg közép páronként 300—400 kilogramm sulyban — fillérig; fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felül sulyban 138—139 fillérig; fiatal közép páronként 251—320 kilogrammig terjedő sulyban 138—139 fillérig; fiatal könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban 138—140 fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon felül sulyban 132—133 fillérig; közép páronként 240—260 kilogrammig terjedő sulyban 126—130 fillérig; könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban 126—130 fillérig.

Sertéselészám: Április 21. napján volt készlet 48,148 darab, április 21. napján főlhajtott 2949 darab, április 21. napján elszállított 627 darab, április 22. napján maradt készlet 50,476 darab.

A hivott sertésüzlet irányzata: Csöndes.

— Az aradi közuti vaspálya és téglagyár részvénytársaság forgalmi kimutatása 1906. évi április 1-től 15 ig. Személyszállítás 1906. április 1-től 15 ig 22220 személy, bevétel 4241 korona 10 fillér, 1905. április 1-től 15-ig 20229 személy, bevétel 3974 korona 40 fillér, 1906. január 1-től április 15-ig 121313 személy, bevétel 26028 korona 60 fillér, 1905. január 1-től április 15-ig 116099 személy, bevétel 24785 korona — fillér. Teherszállítás 1906. április 1-től 15 ig 3561850 kilogram, bevétel 3410 korona 12 fillér, 1905. április 1-től 15-ig 2465150 kilogram, bevétel 2616 korona 52 fillér, 1906. január 1-től április 15-ig 20798050 kilogram, bevétel 21525 korona 44 fillér, 1906. január 1-től április 15-ig 13706000 kilogram, bevétel 15492 korona 81 fillér.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, április 23

Kínálat és vételkérő korlátolt. Elkelt 12,000 méter-mázas buza 5—10 fillérrel olcsóbb áron.

Az árak 100 kilónként számítva:

Zárás 12 órakor:

Buza 1906. áprilisa	16.54—16.56
Rozs 1906. áprilisa	13.54—13.56
Zab 1906. áprilisa	15.92—15.94
Tengeri 1906. májusra	13.46—13.48
Uj őszi buza 1906-ra	16.60—16.62

Zárás 5 órakor:

Buza 1906. áprilisa	16.60—16.62
Rozs 1906. áprilisa	13.70—13.72
Zab 1906. áprilisa	15.92—15.94
Tengeri 1906. májusra	13.48—13.50
Uj őszi buza 1906-ra	16.66—16.68
Uj őszi zab 1906-ra	12.74—12.76

Irányszat kellemes.

Zárás 6 órakor:

Csátrák hitelrészvény	689.75
Magyar hitelrészvény	819.50
Lezártbank részvény	510.25
Klma-Muranyi vasúti részvény	574.—
Csátrák-magyar államvasúti részvény	883.50
Köszül vasúti	616.—
Városi villamos vasúti részvény	326.50
Erzsébet szanatórium sorsjegy pénzben	10.10
Erzsébet szanatórium sorsjegy áruban	11.—

Sarg-fita Szappan
Glycerin-
a bőrre fehérré
és gyöngéddé teszi.
Mindenütt kapható.

Sarg Glycerin-szappan beválik úgy a felnőtteknél mint a legkisebb életkorban lévőknek, mint a legelőnyösebb tisztító eszköz. A leghíresebb szaktekintélyek mint dr. Hebra, Schauta, Frühwald, Breus Gusztáv és Károly, Schandlbauer stb. tanárok által használtatik.

3741

CSARNOK.

Szerelmi tanulmányok.

Irta: Vértessy Gyula.

(Folytatás.)

A kicsike jó mesze lakott. Az István ut vége felé. Ott álltak meg végre, egy kisebb ház előtt. Én megálltam az átellenes oldalon a hamályban. Rudi ur körülnézett, hogy nem látja-e őket valaki, azután a kapujban hirtelen magához ölelte a leányt. Miután senki sem háborgatta őket, sokáig álltak úgy összefogóva; látszott, hogy nehezen tudnak elválni egymástól.

Végre elváltak. A leány besurrant a házba, Rudi meg fűtyörészve jött kifelé. Megszóllítottam. Első pillanatra, mintha kissé zavarba jött volna, de nem sokáig tartott a zavara:

— Ugye remek kölyök? Konzervatőrista. Művésznőjelölt. Sokat fogunk még ennek tapasztalni.

— Ezt is elbolondítottad?

— Szeretem.

— Ezt is, mint a többi; meg mint a feleségedet?

— A feleségemet? Na persze, te semmit sem tudsz! Hónapok óta nem találkoztunk s azóta fordult a világ. Elváltunk. Az első hírség már ki is mondta a választ. Most a táblánál van az ügyünk. Hűtlen elhagyás!

— Nem csodálom, hogy ott hogyott.

— Dehogy hagyott! En hagyta ott! Különben is az övé volt az egész berendezés, nekem csak kufferjeim voltak; azokat elvittem egy hordárral a régi garzon lakásomra s be-

volt fejezve a hűtlen elhagyás ténye. O sose hagyott volna ott! Arra várhattam volna! Rajongott értem.

— S te? Te sosem ezereted?

— De igen, egy ideig; egy nagyon kis ideig. S azután elmúlt a szerelem. Mint ahogy a nátha, vagy a hexenszusz! Tulajdonképen, valljuk meg az igazat, a házasság nem is nekünk való! Mert a magunkfajta ember szeretni ugyan nagyon tud, csak hogy nem sokáig. Te ugyan okos ember voltál, hogy nem is gondoltál sose a házasságra.

— Gondoltam én, csak hogy régebben. Mikor még fiatal legény voltam. Most már ostobaság lenne. Jobb soha, mint későn. De hagyjuk ezt! Beszéljünk csak pajtás rólad. Hát elváltál.

— El hát. Mondom, hogy a házasság nem nekünk való. Vagy okosabbak, vagy ostobábbak vagyunk, mint aminőknek a férjeknek kellene lenniük. Meg azután a mi természetünk megkívánja az újabb s újabb szerelmi hangulatokat, a házasságban pedig a szerelem állandó s egyforma marad és ezért válik hamarosan terhünkre. Ha valaki választhat virágos kert, meg egy szál virág között, bolond, ha a szál virágot választja. És a szál virág nem is mindig az, akinek mi gondoljuk bolond szerelmes észszel. Ritkán találjuk meg azt, akit kerestünk. Az ember az örültség szereti a menyasszonyát s mikor az övé lesz, látja, hogy az nem az az ideál, akit keresett. Ugy voltam én is a feleségemmel. Hiányzott valami, vagy a lelkéből, vagy a teste ingeréből, vagy nem is hiányzott, csak én nem láttam később. Talán nagyon is jó volt hozzám; talán elkényeztetett s egyszer egy kevésbé vidám percében nem szólt hozzám olyan melegen, mint máskor szokott; talán egyszer hidegebben csókolt meg, mint máskor, vagy kevésbé szépnek láttam valamely álmatlan éj után, vagy isten tudja mi volt vele! Talán semmi, de én hibákat kezdtem benne keresni, mert már megszűntem őt szeretni. S ez elmaradt szerelemből nem a gyűlölet támad, de közöny, meg unalom, ami rosszabb a gyűlöletnél... A házasság csak a jó nyárspolgároknak megfelelő szórakozás. Nekünk nem való! Legfeljebb annak, aki közülünk lusta. Fúj. Kényelem és szerelem! Hiszen arra az egyre, mindig egyre lehetetlen rá nem unni! Napról-napra ugyanazt az arcot látni, ugyanazt az ajkakat csókolni! Próbáltam én hűséges maradni, de sehogyse ment! Mint valami kergetett vad, úgy kerültem a lakásom tájékát is. Félttem hazamenni, hogy napról-napra végig hallgassam, végig szenvedjem egyformaságát, változatlan unalmát az ugynevezett hitvesi szerelemnek. Már az ajtonál megrázkódtam, mikor eszembe jutott, hogy milyen edeskes hangon fogja ő nagysága ma is mondani:

— Cicám, hol járt?

Vagy:

— Ugye éhes a kutyus?

Azután jönnek a csókok; a megszokott, sablonos csókok. Egyik a jobb fülemre, a másik a bajuszomra. Vagy öt év óta mind a két csók mindennap ugyanarra a helyre!

(Vége következik.)

IDEGENEK ARADON.

— Április 23. —

Központi szálloda. Blum László bankhivatalnok Hatvan. — Kapp Samu utazó Bécs. — Guttmann Genrik utazó Bécs. — Barabás Gergely szobrász Marosvásárhely. — Gondos Antal magantitkár Budapest. — Nádor Géza utazó Budapest. — Nascher J. utazó Bécs. — Naschitz Sándor kereskedő és neje Temesvár. — Paunz Lajos utazó Budapest. — Gall József főrendiházi tag Bukarest. — Kiss Mari gazdasszony Bukarest. — Andrássy Béla kereskedő Beél. — Drach Mór fakereskedő Bécs. — Schweizer Ferenc hivatalnok Bécs. — Ehrman Oszkár hivatalnok Vinkovce. — Weisz F. társalkodó Budapest. — Mak Béla utazó Budapest. — Kohn Károly utazó Bécs. — Gaskó Béla főellenőr Buda-

pest. — Graul György uagyfakereskedő Bécs. — Mangra Vazul vikárius Nagyvárad. — Tausig Zsigmond utazó Bécs. — Illés Ernő utazó Budapest. — Gál Andor dr. ügyvéd Budapest. — Manovil József képviselőjelölt Budapest.

Vas szálloda Lőrinczy vezérőrnagy Lugos. — Ozv. Weizer Jánosné nagyiparos özvegye Grác. — Stolzer Jakab dr. ügyvéd Grác. — Weisz A. D. kereskedő Budapest. — Steiner N. Borosjenő. — Mauro József lelkész Csermő. — Heim Samu utazó Budapest. — Kisfaludi József utazó Budapest. — Aczél Marcel utazó Budapest. — Schaeferl Izidor utazó Budapest. — Mezey Ernő utazó Budapest. — Strausz Zsigmond utazó Bécs. — Petrovits Aurél ügyvéd Nagylak. — Marginean Titusz tanácsos Temesvár. — Siegmund Jónás utazó Bécs.

Nádor szálloda. Stein Gyula fakereskedő Gurahonc. — Ed. Schulhof kereskedő Retenberg. — Jluszty Antal utazó Marosvásárhely. — Argyeán János jegyző Szentye. — Jung Péter jegyző Tauc. — Adler Jakab fakereskedő Nagyvárad. — Kabdebó Ottó utazó Bécs. — Ifj. Vittmann Antal fődbirtokos Elek. — Mióván Vzlér jegyző és neje Mondorlak. — Ungurán Mano ügyvéd Temesvár. — Czigler Teréz kereskedő neje Acsva. — Bogoi Vazul tanító Belotin.

Nemzeti Színház.

Bérlét 191. sz.

Pártnan.

Kedden, 1906. évi április hó 24 én:

Sherlock Holmes kalandjai.

Vigjáték 3 szakaszban. Irta: Schönthan Ferenc. Fordította: Zboray Aladár.

SZEMÉLYEK:

Sherlock	Mariházi M.	Primrose	Hunyadi J.
Pattersonné	Bácsné.	Kornélia nővér	Zalai Margit
Tjállstorp báró	Delli Lajos.	Lamirsky	Kulcsár L.
Thyra, neje	Kőrössi Juci.	Barker	Borbély S.
Maxwell	Palóczy Pál.	Bob, fia	Benkő Gizl.
Brown	Várnai Jenő.	Dr. Watson	Beregi S.
Mynher Eltan	Szathmári A.	Hortense	Novák Irén.
Moore Edith	Biró Irén.	Polly	Benkőné P.

Kezdete este 7 és fél órakor.

NYILTÉR.*

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik néhai

CSERMÁK GYULA

felejtethetlen férj, nagybácsi és rokon elhunyt alkalmából mérhetetlen fájdalomunkat részvétükkel enyhíteni igyekeztek, ugyszintén a vendéglősök és pincér-egylet, I. aradi betegsegélyző-és temetkezési-egylet, végül pedig a fillér asztaltársaságnak őszinte köszönetét fejezi ki.

Arad, 1906. április 23.

1222

A gyászoló család.

Főraktár Aradon: Fejér Gyulánál. 812

Magyar férfi öltöny-szövetet gyártmányu csak

a kizárólagos posztó gyári raktárban kaphatunk.

Leichner és Fleischer

Arad, Szabadság-tér 17.

872

Telefon szám 475.

Az aradi és csanádi egyesült vasutak motor-menetrendje, érvényes 1906. márczius 1-től.

Table for Arad-Új-Szt-Anna-Kétegyháza route. Columns: Állomások, H. M. V. 25*, I. III., Gyors M. H. M. V. H. M. V. H. M. V. 11 13, regg., d. e.

Table for Szeged route. Columns: H. M. V. 15, Gyors M. 3, H. M. V. 17, H. M. V. 19, V. V. 41, H. M. V. 21, H. M. V. 23, I. III., I. II., I. III., d. e., d. u., este

Table for Arad-Új-Szt-Anna-Kétegyháza route. Columns: Állomások, Helyi motor v. 320, 322, V. v. 314, reggel, d. u., este

Table for Szeged route. Columns: Állomások, H. M. V. 16, H. M. V. 24*, I. III., V. V. 40, H. M. V. 10, H. M. V. 26, I. III., regg., d. u., este

Table for Arad route. Columns: H. M. V. 12, H. M. V. 12a, Gyors M. 2, H. M. V. 20, H. M. V. 14, Gyors M. 4, H. M. V. 22, H. M. V. 28, H. M. V. 30, I. III., I. III., I. II., I. III., I. III., I. III., d. e., d. u., este

Table for Arad-Brád route. Columns: Állomások, Személy. 102, 104, 112, 146, Helyi motor v. 120, 122, regg., d. u., este

Table for Borossebes-Buttyin-Menyházafürdő route. Columns: Állomások, Helyi motor v. 602, 604, 606, I, III, o, regg., d. e., d. u.

Table for Mezőhegyes-Kétegyháza route. Columns: Állomások, H. M. V. 211, H. M. V. 241, H. M. V. 213, V. V. 243, H. M. V. 215, I. III., I. III., I. III., I. III., I. III., d. e., d. u., este

Table for Menyházafürdő-Borossebes-Buttyin route. Columns: Állomások, Helyi motor v. 601, 603, 605, I, III, o, regg., d. u., este

Table for Kétegyháza-Mezőhegyes route. Columns: Állomások, H. M. V. 210, V. V. 240, H. M. V. 212, V. V. 242, H. M. V. 214, I. III., I. III., I. III., I. III., I. III., regg., d. e., d. u., este

Table for Brád-Arad route. Columns: Állomások, Személy. 101, 103, 111, 145, Helyi motor v. 121, 123, I, II, III, osztály, regg., d. e., este

Table for Borosjenő-Csermő route. Columns: Állomások, Vegyes v. 412, 414, I, II, III, o, d. e., este

Table for Csermő-Borosjenő route. Columns: Állomások, Vegyes v. 411, 413, I, II, III, o, reggel, d. u.

Kérem a czéget nem össze-
téveszteni!

Uraságoktól

használt nyári és téli férfi ruhákat,
utazó bundákat, háló, ebédlő- és más
butorokat a legmagasabb áron veszek
és eladok rendkívül olcsó árak
mellett Kiváontra n. zhoz is megyek.
Frack öltönyök kölcsönj mellett kaphatók.

ROTH IZIDOR

Aradon, Asztalos Sándor utca 5. sz.,
az „Arany ABC” mellett. 231

Kérem a czéget nem össze-
téveszteni!

A teli hónapokban saját mű
helyemben készült divatos férfi,
női- és gyermek

ernyőimet

tulhalmozott raktár miatt mélyen
leszállított árban

kiárusítom.

Nagyon elegáns vékony férfi
esernyők, mérnök-esernyők, kerl
ernyők, férfi napernyők és divatos
női diszernyők olcsóbban, mint
bárhol kaphatók 231

Nassan R.

nap és esernyő készítőnél
Arad, Szabadság-tér 19. Rosenblüh
H. és Társa czég mellett.

6—1906. m. g. sz.

Hirdetmény.

Közhirre tesszük, hogy a vá-
rosi legelőkre bocsatandó szarvas-
marhák és lovak után eső legelő-
tési és pásztor díjak f. évi április
hó 25., 26., 27., 28. és május 1. és
2. napjaira a városi pénztárba be-
fizetendő.

A díjak lefizetések a pénztári
hivatal kiszolgáltatja a legeltetési
jegyeket, amelyekkel a szarvas-
marhák és lovak a legelőre bocsa-
tásra kitűzött napokon a legelőkre
bocsáthatók. A legelőre bocsatás
idejét f. évi május hó 3. és 4. nap-
jaira tűzzük ki.

Arad szab. kir. város mezőgaz-
dasági bizottságának 1906. évi
április hó 23. tartott üléséből.

Kiadta:

Dr. Angel István,
bizottsági jegyző.

8449 és 7600—1906. sz.

Hirdetmény.

Közhirre tesszük, hogy a vá-
rosi közpénztárnak és a város ke-
zelése alatt álló alpoknak a
számvevői hivatal által összeállított
zárszámadását, mely a számvizsgáló
által tetszénként felülvizsgáltatott s
melyet a pénzügyi bizottság jelen
tése alapján a városi tanács is he-
lyesen összeállítottnak talált f. évi
április 23-tól május 7-ig bezárólag
közszemlére kitétetni rendeljük.

Erről a közönséget hirdetményi-
leg azzal értesítjük, hogy ezen
időn belül a város kötelekéhez tar-
tozó minden adófizető polgár fe-
lebbelzésel vagy észrevétellel élhet.
Arad, 1906. évi április hó 21-én.

A városi tanács.

Fajtiszta
szőlőoltványokat,
gyökeres fás oltványokat, a legjobb bor és csemege-
fajokból ajánl megvételre 971

Hámory-gazdaság.
Bővebb felvilágosítás nyerhető:
Arad, Deák Ferenc-utca 3 sz. Telefon 229.

Sok millió előkelő
urhölgy használja a
világhírű

**Földes-féle
Margit-Cremet,**

mely zsírtalan, ártalmatlan s rögtön szépít.

A Földes-féle MARGIT-CREME gyorsan és biztosan ható
ártalmatlan szert szeplők, májfoltok, bőrrákák, pattan-
ások, kitéések s mindennemű bőrbaj ellen. A világ
legelőkelőbb hölgyei használják és elragadtatással beszélnek an-
nak páratlan és csodás hatásáról. Egy tégely elhasználása után
erről mindenki meg fog győződni.

Készíti:

Földes Kelemen gyógyszerész Aradon.

Főraktár: 3881

Török József gyógyszerésznél Budapesten.

Kapható a világ minden nagyobb gyógyszerésztárában.

A hölgyek legszebb díszé

a fehér és tiszta arczbőr,

ezt elérhetjük a bámulatos, csodás hatásáról hírneves

Hajós-féle

ARADI IBOLYA-CRÉME

használata által.

Szeplő, májfolt, bibiros,

bőrvörösséget és mindennemű arczisztatlanságot
egy csapásra megszüntet.

Ára 1 korona, dupla tégely 2 korona.

Ibolya-crème szappan 70 fill. Ibolya-hőlgypor fe-
hér, rózsá vagy crém színben doboza 1 K. 20 f.
Ibolya-tej (Eau de Violette de Hajós) 1 korona.

Óvakodjunk utáztatoktól!

A bevásárlásnál csakis Hajós-féle Aradi
készítményeket tessek kérni és elfogadni.

Kapható a feltalálónál:

Hajós Árpád

gyógyszerésztárában 3861

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

Bővebb Földes Kelemen, Kossuth Pál, Ring Lajos, Vajtek Kálmán gyógyszer-
észtársaknál és Vajtek és Wélez drogeriájában.

Mandl Ferencz

érczfényező és mázoló

Aradon, Boczkó-utca 11. sz.

Elvállal minden e szakmába
vágó munkát, úgy mint: fűrdőrá-
dakot, fűrdőszobákat, vasbutorokat,
fűbutorokat, vízkannákat, tálcákat,
kályhavédőket, fűkosarakat, aranyo-
zásokat, márványozást és függ-
lámpák bronzírozását, majolika fes-
tészetet fára, érczre, díszes kivi-
telben; fűd-rozásokot minden szín-
ben a legszeccse-szűsőbb kivitelben
olcsó árak és pontos ki-
szolgálás mellett. 327

Fényező és mázolótanuló felvétetik.

Könyvkötészetünkben
egy ügyes fiu

tanulónak

felvétetik.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

M. kir. szabadalmazott

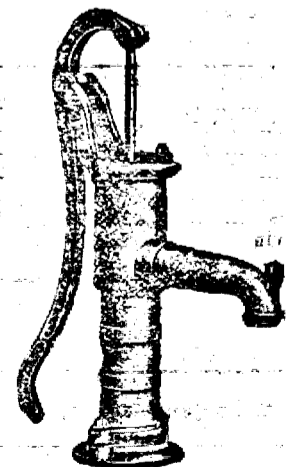
Borszivattyuk

és hozzá való legjobb minőségű
gummi csövek legolcsóbb gyári
árakon.

A szivattyu hengerből a bor utolsó
cseppig kifolyik, a szőlő magvak,
héjak és egyéb tisztatlanságok
azonnal továbbittatnak, ezáltal a sziv-
vattyu nem romlik és a bort nem
ronthatja, a gépezet jó működé-
sért 8 évi jótállás, ingyen javítás.

Tüzi fecskendők

Golyó szelepekkel. Közse-
geknek legalkalmasabb,
mert homokos és sáros víz nasz-
nálataánál sem tagadják meg a
szolgálat t. — a gép jó működé-
sért 8 évi jótállás (ingyen javítás),
hozzá való országos egységes csa-
varok és a legjobb minőségű be-
lül gummirozott kender-csővek a
legolcsóbb árban.

Kutak

a hozzávaló

csövekkel

olcsóbbak és

jobbak, mint

bármely bel-

vagy külföldi

gyárban.

Hönig Otto

m. királyi szabadalmazott tüzi fecskendő
és szivattyu készítő. 274

Arad, Rákóczi-utca 27. sz.

Egy borprés eladó.

Művészi kivitelű ezüst „Tulipán” jelvények.

A tisztelt közönség figyelmébe!!

1906. május 1-én

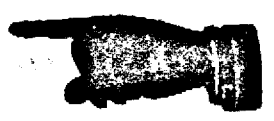
üzletem a „Fischer Eliz“-palotába, Sugár József angol szabó mellé való

áthelyezése miatt,

a raktáromon levő összes briliáns, ékszer, arany és ezüst, valódi I. rendű férfi- és női zsebóráim, ezüst disztárgyak és éteszközeimet

mélyen leszállított, minden elfogadható árban kiárusítom.

Tessék meggyőződni!

Kiváló tisztelettel

Weinberger Ferenc,

Első Budapesti Új ablaktisztítási és par- ketbeeresztési vállalat.

Van szerencsénk a nagyérdemű közön-
ség b. tudomására hozni, hogy ablak és
padló tisztítást havli bérletekben a legjutá-
nyosabban elvállaljuk, ugyszintén minden-
nemű általános szoba takarítást minden-
beeresztést és kefélést.

Legfőbb törekvésünk oda irányul,
hogy a n. é. közönség legmagasabb igé-
nyeit is kielégíthessük s vagyunk kiváló
tisztelettel

Meller és Altenburg

ablak és padló tisztítási vállalat,
Arad, Halász-u. 8.

Főlvételi iroda: Niechtenhauser hely-
szerezőnél Árpád-tér 1. sz. 1056

Tégla, Cserép

legkedvezőbbben kapható

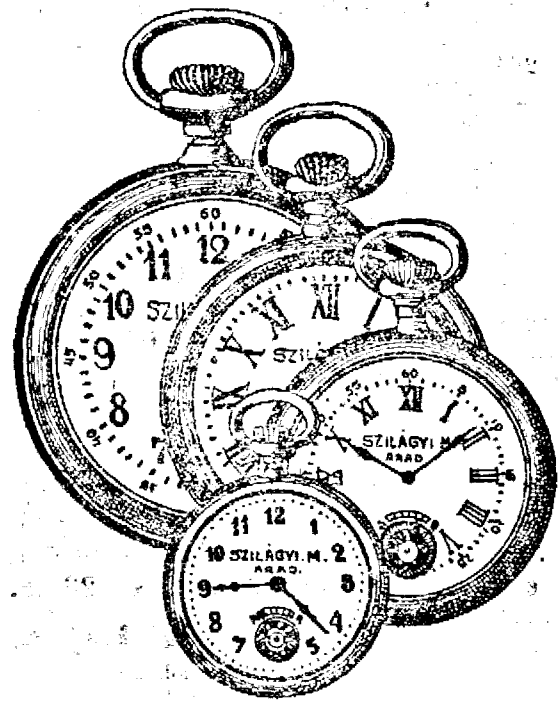
Pollak Sándor

körkemence téglagyárban.

Mikalakán, a Radnai-ut végén.

Városi telefon 206-255
Gyári 515.

Rendelések felvételnek Karolina-u.
7. sz. Irodában, vagy Rákóczy-u.
28. sz. lakásomon. A téglát vám
és fuvarmentesen saját igáimmal
házhoz szállítom. — A gyárba sa-
ját új műutárvet. 84

Arad legnagyobb órajavitó műhelye.

Szilágyi Márton

a színház hátsó oldalával
szemben.

Minden órajavítás csak 90 kr.

Órádvog 10 kr., mutató 5 kr.

gyorsan és pontosan egy
évi jótállás mellett.

Tört arany, vagy ezüst
a legmagasabb árban meg-
vétetik, vagy más tárgyra
becseréltetnek.

Raktáron mindennemű
zseb- és fali inga, fali éb-
resztő órák bámulatos ol-
osén. Vidéki megbízások
gyorsan és lelkiismeretesen
intéztetnek el. 272

Tanácsok fizetéssel azonnal felvételnek

Mielőtt kávét vásárolna,

kérem tegyen egy próbavásárlást a
hiressé vált

Palermo pörkölt kávéból,

amely úgy tejes, mint fekete kávé-
nak valami fenomenális finom, ize,
aromája páratlan, az idegekre nem
ártalmas, szapora és igen kiadó.
Hetenként kétszer friss pörkölés;
eredeti ¼ és ½ kilós csomagolás-
ban csakis egyedül

Dürr Gusztáv

fűszerkereskedésben kapható
a városházzal szemben.

Értéktelen utánzatoktól óvakodni;
minden csomag cégem nevével és
óiompecsétemmel van ellátva. 195

Helyi képviselőket

keres a legversenyképesebb német „Schmirgel“ és gyémántmű-
gyár igazgatósága. A schmirgelvászson, üvegpapir és élesítő
eszközök óriási mértékben fogynak, védjeggyel vannak ellátva,
és ha ezen cikket bevezetik, feltétlenül utánrendelnek. Jutalék
öt százalék. A vásárlók gyarmatárkereskedők, vaskereskedők
stb. és nincs olyan gyár vagy ipar, ahol ezen cikket ne hasz-
nálnák.

Az ajánlatokat kérjük „Verlässliche Qualität 308.“ jelzés-
sel az eddigi működés megjelölésével és referenciák felsoro-
lásával Haasenstein és Vogler uraknak Prágába kül-
deni. 3893

8240—1906. sz.

Hirdetmény.

Közhírré tesszük, hogy Arad
város gyámpénztárának 1906. évi
zárszámadása a f. évi prilis hó
28-tól május hó 7-ig a városház I.
em. tanácstermében közszemlére
van kitéve s hogy ezen idő alatt
ezen zárszámadás ellen a község
köteikébe tartozó bármely polgár
felelősséggel vagy észrevétellel éi-
het.

Arad, 1906. évi aprilis hó 21-én.

A városi tanács.

Schweitzli himzés maradékok félárban, ezérna és pamutvászson maradékok!

Nyári idényre!

ajánljuk dus választéku raktárunkat mindennemű finom és divatos

mosó-ujdonosságokban,

u. m. szines sephyrek, remek mintákban. Angol vásznak, fehér ecrü és divat színekben.

Rendkívüli nagy választék különleges fehér anyagokban.

Ez idény fő divatcikke:

schweizeri himzett csikos és mintás kivitelben.

Rosenblüh H. és Társa.

Schweitzli himzés maradékok félárban, ezérna és pamutvászson maradékok!

Szönyegmaradékok meglepő olcsón!

Szönyegmaradékok meglepő olcsón!

3811

APRÓ HIRDETÉSEK.

AKIK

ismeretség híján

házatársra,
zevelőre,
újietvezetőre,
könyvelőre,
segédre,
lapánra,
gazdatisztra,
kulcsártra,
vinszellőre,
kertiészre,

kulcsárnőre,
gazdasszonyra,
szakácsnőre,
szobaleányra,
házi- vagy
irodasszolgára,
pénzbeszédre,
házmesterre,
stb.-re
van szüksége

AKI

eladni kíván

butort,
szegorát,
bort,
gyümölcsöt,
gabonát,

Balotát,
műhelyt,
lakást stb.;
vagy

AKI

hőrbeszedni kíván

bírtokot,
házi
vadászterü-
letet,

halászatot,
telket,
kocsit,
lovat,

AKI

származékot vétel vagy hőrbeszedés cél-
jából keresi;

AKI

valamely állást betölténi kíván: legbizto-
sabban ér szélit, ha az

"ARADI KÖZLÖNY"

kis hirdetési

rovatait használja.

Veszünk könyvtárakat

egy-egy könyvet, Lexikonokat, jogi,
szépirodalmi és egyéb munkákat leg-
magasabb árban. **INGUSZ**
I. és FIA könyvkereskedése
Arad. 235

Cocus zsír

1 kilo 55 kr., kapható Pollak Jó-
zsef fűszerkereskedőnél, József fő-
herceg-ut 11. 1117

Deák Ferencz-utca 33—34.

szám a. néhai Dr. Tenner Pál
földszinti lakása (6 szoba mellék-
helyiséggel) május 1-től egy évre
tetemes házbér-engedmény mellett
kiadó. Bővebb értesítéssel szolgál
Leopold Zsigmond, Andrassy-tér
14., II. em. 1198

Több száz

rongált dobozu levélpapírt minden
elfogadható áron adok el. — Ker-
pel Izsák könyv- és papírkereske-
dése. 284

Eladó

Magyarádon 5 hold termőképes
szőlő, két lakóház, pincze 80 hec-
tos hordókkal, teljes felszereléssel
szabad kézből. Bővebbet Komlóssy
Mihályné, Világos. 1218

Felső kereskedelmi iskolát

jó sikerrel végzett ker. gyakorlott
levelező jó referenciákkal, 1600
kor. kezdő fizetéssel alkalmazást
nyer. — Bővebbet a kiadóhivatal-
ban. 610

Egy rövid zongora

eladó Neumann Antalnál, Deák Fe-
rencz-utca 86. sz. alatt. 798

Ötvenezer darab

különbféle színes férfi és
női nap és esernyő 1 frt
10 któl kezdve eladatnak
Hegedüs Árminnál, Sza-
badság-tér 17., a 13 vér-
tanu szoborral szemben.
1041

Egy 4 polgárit végzett
fiatal ember, jó írással
azonnali alkalmazást
nyerhet, helybeli nagy
vállalatnál. Ajánlatok
Gyakornok jellegével a
kiadóba kéretnek.

336—1906. ügyszám.

Arverési hirdetmény.

Schwartz testvérek maros-
vásárhelyi cégnek Goldschmidt
Mihály aradi cég elleni ügyé-
ben 9994 kgm. b. folyó 1906.
évi április hó 24-ik napján d.
u. 2 órakor Goldschmidt Mi-
hály cégnek Aradon Boros
Béni-tér 24 szám alatti raktá-
rában nyilvános árverésen köz-
benjöttöm mellett el fog adatni.
Arad, 1906. április 23-án.

Dr. Pálmai Lajos,

Beles János aradi kir. közjegy-
zőnek az aradi kir. közjegyzői
kamara 49—1902. számú rendel-
vényével kirendelt helyettese.
1220

Szalonna,

téli vágás 76, zsír 80, friss sertés-
hus 72, karaj 80, füstölt sonka 98,
füstölt kolbász 90, friss kolbász 80,
füstölt disznó fej 68, sivarli 64,
véreshurka 60, májas, tüdőshurka
40, s tepertő 65, 50 kilogrammonkint

Garai Károlynál

Aradon, Árpádtér 4. Május 1-től
Boczkó-utca 2. szám, Hal-térrel
szemben. 1208

Legjobb minőségű box és chev-
raux krémek kaphatók.

A nagyérdemű közönség
saját érdekében!

Mielőtt kész cipőt vásárolna,
nézze meg, hogy van-e mintaczi-
pészetemben elsőrendű anyagból ké-
szült visszamaradt cipő? vagy
tessék mérték után rendelni.

Rendelések 24 óra alatt elké-
szíttetnek.

Általánosan elismert tény, hogy
cipőim formásak és tartósak.

Tisztelettel 762

Seelinger M. Andor

uri és női mintaczipészete
Arad, Szabadság-tér 4. szám.

Orthopéd gyógycipőknél nagy sikerű
eredmények.

Városi és megyei telefon 115 szám.

Aradváros és Vidékének!

Leglátogatottabb és legkedveltebb rőfös és női divat áruháza a Szabadságtéren 17.
szám alatt van, szemben a 13 vértanu szoborral.

Hegedüs Ármin kékre festett kirakatait az egész országban ösmerik.
Áruinak jóságát, izléses szép kivitelét, nem kevésbé szolid előzékeny kiszolgálását több
ezer elismerő levél bizonyítja.

Ottan lehet egyedül női ruha és Cosztümre szövetet, francia és hazai mosó delaint
Schifont, vásznat, damask árut, csipkét, zsinort, szalagot a legolcsóbban beszerezni.

Egy több száz végből álló selyem batiszt csoport mintás és sima **most kerül**
eladásra. Mtre 27 krtól feljebb. 120 cmtr. széles Cristaline **selyem minden**
létező színben 63 kr.

HEGEDÜS ÁRMIN-nál

Aradon, a Szabadság-téren 17. sz. alatt, a 13 vértanu szoborral szemben.

Figyeljünk a kékre festett kirakatra!